
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Gazi
1926

OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLERİNİN ALDIKLARI MÜZİK EĞİTİMİNİ MÜZİK ETKİNLİKLERİNDE KULLANABİLMELERİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Tuğçe Nur Aslan

YÜKSEK LİSANS TEZİ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
MÜZİK EĞİTİMİ BİLİM DALI

GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

EKİM, 2020

TELİF HAKKI VE TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU

Bu tezin tüm hakları saklıdır. Kaynak göstermek koşuluyla tezin teslim tarihinden itibaren 36 ay sonra tezden fotokopi çekilebilir.

YAZARIN:

Adı : Tuğçe Nur

Soyadı : Aslan

Bölümü : Müzik Eğitimi

İmza :

Teslim Tarihi:

TEZİN

Türkçe Adı : Okul Öncesi Öğretmenlerinin Aldıkları Müzik Eğitimini Müzik Etkinliklerinde Kullanabilmelerine İlişkin Görüşleri

İngilizce Adı: Preschool Teacher Opinions on Their Ability To Utilize The Music Education They Received In Music Activities

ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI

Tez yazma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyduğumu, yararlandığım tüm kaynakları kaynak gösterme ilkelerine uygun olarak kaynakçada belirttiğimi ve bu bölümler dışındaki tüm ifadelerin şahsıma ait olduğunu beyan ederim.

Yazar Adı Soyadı : Tuğçe Nur Aslan

İmza : ……

JÜRİ ONAY SAYFASI

Tuğçe Nur Aslan tarafından hazırlanan "Okul Öncesi Öğretmenlerinin Aldıkları Müzik Eğitimini Müzik Etkinliklerinde Kullanabilmelerine İlişkin Görüşleri" adlı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından oy birliği /oy çokluğu ile Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı'nda Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Danışman: Dr. Öğr. Üyesi Selçuk BİLGİN
Güzel Sanatlar Eğitimi, Gazi Üniversitesi ……

Başkan: Prof. Dr. Şebnem YILDIRIM ORHAN
Güzel Sanatlar Eğitimi, Gazi Üniversitesi ……

Üye: Dr. Öğr. Üyesi Akın KUMTEPE
Yaylı Sazlar Anasanat Dalı, Kırıkkale Üniversitesi ……

Tez Savunma Tarihi: 08/10/2020

Bu tezin Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı'nda Yüksek Lisans tezi olması için şartları yerine getirdiğini onaylıyorum.

Prof. Dr. Yücel GELİŞLİ
Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürü ……

TEŞEKKÜR

Yüksek lisans eğitimim boyunca bilgi ve birikimlerinden yararlandığım, araştırmanın planlanmasından hazırlanmasına kadar tüm aşamalarında yardımlarını esirgemeyen danışmanım Dr. Öğr. Üyesi Selçuk BİLGİN hocama, hayatımın her özel anında yanımda olan ve bu süreçte destekleyen arkadaşlarım İrem Buse YILMAZ ve Semih COŞKUN'a, yaşantım boyunca maddi ve manevi desteğini esirgemeyen canım aileme sonsuz teşekkürler.

OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLERİNİN ALDIKLARI MÜZİK EĞİTİMİNİ MÜZİK DERSİNDE KULLANABİLMELERİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Yüksek Lisans Tezi

Tuğçe Nur Aslan
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
Ekim, 2020

ÖZ

Bu araştırma, okul öncesi öğretmenlerinin üniversite eğitimi kapsamında almış oldukları müzik eğitimi doğrultusunda uygulamakta oldukları müzik etkinliklerine ilişkin örüşlerinin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır. Araştırmada tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın evrenini Sivas ilinde görev yapan 124 okul öncesi öğretmenleri, örneklemini ise 80 okul öncesi öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmaya göre, okul öncesi öğretmenleri okul öncesi müzik eğitiminin çocukların gelişimlerin alanları için büyük ölçüde önemli olduğunu düşünmektedirler. Araştırmanın sonuçlarına göre; öğretmenlerin okul öncesi öğretmenliği lisans programında aldıkları müzik etkinliklerini uygulama ve müzik etkinliklerini uygularken karşılaştıkları problemler hakkında, kadın ve erkek öğretmenlerin cinsiyet değişkenine ve hizmet yıllarına göre görüşleri arasında bir farklılık bulunmamıştır. Bulgulara göre örneklemi oluşturan şarkı öğretim yöntemlerine, özel müzik öğretim yöntemlerine ilişkin bilgilerini kısmen yeterli gördüğü gözlemlenmiştir. Müzik etkinliklerinde önemli bir yeri olan enstrüman kullanımına ilişkin bulgulara göre öğretmenlerin tamamına yakınının enstrüman çalmayı bilmediği müzik etkinliklerinde Orff çalgılarına ilişkin üniversitede bir eğitim almamaları sebebiyle bilmedikleri için kullanmadıkları ve buna bağlı olarak da daha çok bilgisayar, projeksiyon cihazı, CD çalar vb. gibi teknolojik cihazları kullandıkları çıkarılan sonuçlar arasındadır. Araştırmanın sonucuna göre öğretmenlerin büyük bir çoğunluğu üniversitede aldıkları müzik eğitimini teorik açıdan ve uygulama bakımından yeterli görmedikleri okul öncesi dönemde müzik etkinliklerini müzik öğretmenlerinin uygulaması gerektiği görüşünde olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler : Okul öncesi müzik eğitimi, müzik etkinlikleri, müzik eğitiminde enstrüman kullanımı
Sayfa Adedi : 78
Danışman : Dr. Öğr. Üyesi Selçuk Bilgin

PRESCHOOL TEACHER OPINIONS ON THEIR ABILITY TO UTILIZE THE MUSIC EDUCATION THEY RECEIVED IN MUSIC ACTIVITIES

Master Thesis

Tugce Nur Aslan

GAZİ UNIVERSITY

GRADUATE SCHOOL OF EDUCATIONAL SCIENCES

September, 2020

ABSTRACT

Purpose of this study is to identify the opinions of preschool teachers on the musical activities they conduct in line with the music education they received at undergraduate level. The study is based on survey model. Population of the research consists of 124 preschool teachers working in Sivas province, and its sample consists of 80 preschool teachers. According to the research, preschool teachers are of the opinion that preschool music education is rather important for children in terms of development fields. The study revealed that there are no gender-based differences between the opinions of female and male teachers; in terms of conducting the musical activities they learned at preschool teaching undergraduate program, and the problems they encounter during the activities. According to the findings on the use of instrument, which has a vital role in musical activities; most of the teachers do not know how to play an instrument, which is mainly because they were not trained about Orff instruments and therefore cannot use them; and that they mostly use technological devices such as computer, projection device, CD player etc. The study concluded that majority of the teachers are of the opinion that the theoretical and practical education they received at university is not adequate, and that music teachers must be the ones to conduct musical activities in preschool period.

Key Words : Preschool music education, musical activities, use of instrument in music education
Page Number : 78
Supervisor : Dr. Lecturer Selçuk Bilgin

İÇİNDEKİLER

TELİF HAKKI VE TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU i

ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI ii

JÜRİ ONAY SAYFASI iii

TEŞEKKÜR iv

ÖZ v

ABSTRACT vii

İÇİNDEKİLER ix

TABLOLAR LİSTESİ xii

BÖLÜM I 1

GİRİŞ 1

1.1. Problem Durumu 2

1.2. Alt Problemler 4

1.3. Araştırmanın Amacı 4

1.4. Araştırmanın Önemi 4

1.5. Sayıltılar 5

1.6. Sınırlılıklar 5

1.7. Tanımlar 5

BÖLÜM II 6

İLGİLİ ARAŞTIRMALAR 6

BÖLÜM III **10**

KAVRAMSAL ÇERÇEVE **10**

3.1. Okul Öncesi Eğitim **10**

3.2. Türkiye'de Okul Öncesi Öğretmeni Yetiştiren Kurumların Lisans Programları **10**

3.3. Müzik Eğitimi ve Önemi **15**

3.4. Türkiye'de Müzik Eğitiminin Yapısı **16**

3.5. Okul Öncesi Dönemde Müzik Eğitimi ve Önemi **17**

3.5.1. Okul Öncesi Müzik Eğitiminin Gelişim Alanlarına Etkileri **18**

3.5.2. Müziğin Çocukta Bilişsel Gelişime Etkisi **19**

3.5.3. Müziğin Çocukta Dil Gelişimine Etkisi **19**

3.5.4. Müziğin Çocukta Sosyal ve Duygusal Gelişime Etkisi **20**

3.3.5. Müziğin Çocukta Bedensel ve Psiko-Motor Gelişime Etkisi **21**

3.5.6. Okul Öncesi Dönemde Çocuğun Müziksel Gelişimi **21**

3.6. Müzik Öğretim Yöntemleri **24**

3.6.1. Genel Müzik Öğretim Yöntemleri **24**

3.6.1.1. Kulaktan Öğretim Yöntemi ***24***

3.6.1.2. Notayla Öğretim Yöntemi ***24***

3.6.2. Özel Müzik Öğretim Yöntemleri **25**

3.6.2.1 Dalcrose Öğretim Yöntemi ***25***

3.6.2.2. Kodaly Öğretim Yöntemi ***26***

3.6.2.3. Orff Öğretim Yöntemi ***27***

3.6.2.4. Suzuki Öğretim Yöntemi ***27***

3.7. Okul Öncesi Eğitim Kurumlarındaki Müzik Etkinlikleri **28**

3.7.1. Şarkı Dinleme- Söyleme Çalışmaları **28**

3.7.2. Ses Dinleme ve Ayırt Etme Çalışmaları **30**

3.7.3. Ritim Çalışmaları 30

3.7.4. Yaratıcı Dans Çalışmaları 31

3.7.5. Müzikli Dramatizasyon(Oyunlaştırma)Çalışmaları 32

3.7.6. Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Müzik Köşesi 32

BÖLÜM IV 34

YÖNTEM 34

4.1. Araştırmanın Modeli 34

4.2. Evren ve Örneklem 35

4.3. Veri Toplama Araçları ve Geliştirilmesi 37

4.4. Verilerin Toplanması 38

4.5. Verilerin Değerlendirilmesi 38

BÖLÜM V 39

BULGULAR VE YORUMLAR 39

BÖLÜM V 62

SONUÇ VE ÖNERİLER 62

5.1. Sonuçlar 62

5.2. Öneriler 67

KAYNAKLAR 70

EKLER 72

Ek -1. Anket Formu 73

Ek-2. Okul Öncesi Öğretmenliği Lisans Programı 78

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1. *1998 ve 2007 Okul Öncesi Öğretmenliği Programı Müzik Ders İçerikleri* 14

Tablo 2. *2018 Okul Öncesi Öğretmenliği Programı Müzik Ders İçerikleri* 15

Tablo 3. *Cinsiyet Değişkeni İçin Frekans ve Yüzde Değerleri* 35

Tablo 4. *Hizmet Süresi Değişkeni İçin Frekans ve Yüzde Değerleri* 36

Tablo 5. *Mezun Olunan Üniversite Değişkeni İçin Frekans ve Yüzde Değerleri* 36

Tablo 6. *Mezun Olunan Bölüm Değişkeni İçin Frekans ve Yüzde Değerleri* 37

Tablo 7. *Eğitim Düzeylerine İlişkin Frekans ve Yüzde Değerleri* 37

Tablo 8. *Üniversitede Müzik Dersi Almalarına İlişkin Frekans ve Yüzde Değerleri* 39

Tablo 9. *Uygulanan Müzik Etkinlikleri İçin Ayrı Bir Müzik Sınıfı Bulunma Durumuna İlişkin Frekans Ve Yüzde Değerleri* 40

Tablo 10. *Müzik Etkinliklerinde Yararlanılan Araçlara İlişkin Frekans ve Yüzde Değerleri* 40

Tablo 11. *Enstrüman Çalabilmelerine İlişkin Frekans ve Yüzde Değerleri* 41

Tablo 12. *Enstrüman Çalan Öğretmenlerin Çaldıkları Enstrümana İlişkin Frekans ve Yüzde Değerleri* 41

Tablo 13. *Okul Öncesi Dönemi Müzik Eğitiminin Çocuğun Bilişsel Gelişimindeki Önemine İlişkin Öğretmen Görüşleri* 42

Tablo 14. *Okul Öncesi Dönemi Müzik Eğitiminin Çocuğun Psiko-motor Gelişimindeki Önemine İlişkin Öğretmen Görüşleri* 42

Tablo 15. *Okul Öncesi Dönemi Müzik Eğitiminin Çocuğun Duyuşsal Gelişimindeki Önemine İlişkin Öğretmen Görüşleri* 43

Tablo 16. *Okul Öncesi Dönemi Müzik Eğitiminin Çocuğun Sosyal Gelişimindeki Önemine İlişkin Öğretmen Görüşleri* 43

Tablo 17. *Okul Öncesi Dönemi Müzik Eğitiminin Çocuğun Kavram Gelişimindeki Önemine İlişkin Öğretmen Görüşleri* 44

Tablo 18. *Okul Öncesi Dönemi Müzik Eğitiminin Çocuğun Dil Gelişimindeki Önemine İlişkin Öğretmen Görüşleri* 44

Tablo 19. *Okul Öncesi Öğretmenlerinin 0-6 Yaş Çocuklarının Müzikal Gelişimi ve Becerileri Hakkındaki Bilgilerine İlişkin Görüşleri* 45

Tablo 20. *Okul Öncesi Öğretmenlerinin Müzik Eğitiminde Genel Müzik Öğretim Yöntemleri Hakkındaki Bilgilerine İlişkin Görüşleri* 45

Tablo 21. *Okul Öncesi Öğretmenlerinin Müzik Eğitiminde Özel Müzik Öğretim Yöntemleri Hakkındaki Bilgilerine İlişkin Görüşleri* 46

Tablo 22. *Okul Öncesi Öğretmenlerinin Okul Öncesi Dönemi Çocuklarına Şarkı Öğretme Teknikleri Hakkındaki Bilgilerine İlişkin Görüşleri* 46

Tablo 23. *Okul Öncesi Öğretmenlerinin Okul Öncesi Dönemi Çocuklarına Uygun Şarkı Seçme Kriterleri Hakkındaki Bilgilerine İlişkin Görüşleri* 47

Tablo 24. *Okul Öncesi Öğretmenlerinin Üniversitede Şarkı Seçme Kriterlerini Bilmeye Yönelik Ders Almalarına İlişkin Görüşleri* 47

Tablo 25. *Okul Öncesi Öğretmenlerinin Üniveristede Nefes Ve ses Egzersizlerine İlişkin Bir Eğitim Alıp Almadıklarına Yönelik Bilgilerine İlişkin Görüşleri* 48

Tablo 26. *Okul Öncesi Öğretmenlerinin Şarkıyı Öğrencilere Öğretmeden Önce Nefes, Ses Açma Ve Vücut Rahatlatma Çalışmaları Uygulamalarına İlişkin Görüşleri* 48

Tablo 27. *Okul Öncesi Öğretmenlerinin Öğretilecek Şarkının Çocuğun Ses Sınırlarına Uygun Olmasına Dikkat Etme Durumlarına İlişkin Görüşleri* 49

Tablo 28. *Okul Öncesi Öğretmenlerinin Şarkı Seçiminde Öğretilecek Şarkının Çocuğun Gelişim Alanlarına Uygun Olmasına Dikkat Etmelerine İlişkin Görüşleri* 49

Tablo 29. *Okul Öncesi Öğretmenlerinin Şarkı Seçiminde Öğretilecek Şarkının Dramatize Edilebilir Olmasına Dikkat Etmelerine İlişkin Görüşleri* 50

Tablo 30. *Okul Öncesi Öğretmenlerinin Şarkı Seçiminde Öğretilecek Şarkının İşlenen Konuya Uygun Olmasına Dikkat Etmelerine İlişkin Görüşleri* 50

Tablo 31. *Okul Öncesi Öğretmenlerinin Şarkı Öğretim Yöntemlerine Yönelik Bilgilerine İlişkin Görüşleri* 51

Tablo 32. *Okul Öncesi Öğretmenlerinin Üniversitede Şarkı Öğretim Yöntemlerine Yönelik Ders Almalarına İlişkin Görüşleri* 51

Tablo 33. *Okul Öncesi Öğretmenlerinin Ezgi Ve Ritim Çalışmalarına Yönelik Bilgilerine İlişkin Görüşleri* 52

Tablo 34. *Okul Öncesi Öğretmenlerinin Üniversitede aldıkları Müzik Eğitimi Doğrultusunda Ezgi ve Ritim Çalışmalarına Yönelik Bilgilerine İlişkin Görüşleri* 52

Tablo 35. *Okul Öncesi Öğretmenlerinin Üniversitede Orff Çalgılarını Tanıma ve Kullanabilmelerine Yönelik Ders Almalarına İlişkin Görüşleri* 53

Tablo 36. *Okul Öncesi Öğretmenlerinin Orff Çalgılarını Tanıma Kullanabilmelerine İlişkin Görüşleri* 54

Tablo 37. *Okul Öncesi Öğretmenlerinin Marakas, Kastanyet Ve Agogo Gibi Ritim Çalgılarını Bilme ve Kullanabilmelerine İlişkin Görüşleri* 54

Tablo 38. *Okul Öncesi Öğretmenlerinin Ezgili Vurmalı Çalgılardan Glockenspiel, Metalofon, Ksilofon Gibi Çalgıları Bilme ve Kullanabilmelerine İlişkin Görüşleri* 55

Tablo 39. *Okul Öncesi Öğretmenlerinin Ritim Çalışmalarında Beden Perküsyonunu Kullanabilmelerine İlişkin Görüşleri* 55

Tablo 40. *Okul Öncesi Öğretmenlerinin Çocukların Şarkılara Ritim Çalgılarıyla Eşlik Etmelerini Sağlamaya İlişkin Görüşleri* 56

Tablo 41. *Okul Öncesi Öğretmenlerinin Çocuk Şarkıları Repertuarı Oluştururken Öğretim Programındaki Amaç ve Kazanımları Dikkate Alma Durumlarına İlişkin Görüşleri* 57

Tablo 42. *Okul Öncesi Öğretmenlerinin Müzik Etkinliklerinde Ülkemiz ve Çeşitli Ülkelere Ait Çalgıları Tanıtma Durumlarına İlişkin Görüşleri* 57

Tablo 43. *Okul Öncesi Öğretmenlerinin Müzik Etkinliklerinde Ülkemiz ve Dünya Müziklerinden Eserler Dinletme Durumlarına İlişkin Görüşleri* 58

Tablo 44. *Okul Öncesi Öğretmenlerinin Yerel Çocuk Müziklerini Tanıma Ve Kullanabilme Konusunda Yeterlikleri Hakkındaki Durumlarına İlişkin Görüşleri* 58

Tablo 45. *Okul Öncesi Öğretmenlerinin Evrensel Çocuk Müziklerini Tanıma Ve Kullanabilme Konusunda Yeterlik Durumlarına İlişkin Görüşleri* 59

Tablo 46. *Okul Öncesi Öğretmenlerinin üniversitede Aldıkları Müzik Eğitimini Teorik Açıdan Yeterli Bulma Durumlarına İlişkin Görüşleri* 59

Tablo 47. *Okul Öncesi Öğretmenlerinin üniversitede Aldıkları Müzik Eğitimini Uygulama Açısından Yeterli Bulma Durumlarına İlişkin Görüşleri*.....60

Tablo 48. *Okul Öncesi Öğretmenlerinin Müzik Alanında Açılan Hizmetiçi Eğitim Programlarına Katılma Durumlarına İlişkin Görüşleri*.....60

Tablo 49. *Okul Öncesi Öğretmenlerinin Müzik Derslerini Müzik Öğretmeninin Uygulaması Gerektiğine İlişkin Görüşleri* 61

BÖLÜM I

GİRİŞ

Müzik insanın doğumundan ölümüne kadar hayatının her evresinde yer alan sanatsal bir olgudur. Bireyin doğum öncesinde müzikle bir ilişkisi olmakla beraber doğumdan sonra da bu ilişki gelişip zenginleşerek varlığını sürdürmektedir.

Birey olarak insan; bebeklik dönemindeyken ninnilerle, erken çocukluk döneminde tekerlemeler, müzikli oyunlar ve masallarla, ergenlik, gençlik döneminde şarkı, türkü marş ve ilgisinin olduğu müzik çeşitleriyle müziği hayatının önemli bir yerine koymasıyla beraber yetişkinlik ve yaşlılık dönemlerinde de yaşamının büyük bir bölümünü müzikle iç içe geçirir.

Müziğin bireyin bedensel, ruhsal, psiko-motor, sosyal, duygusal, zihinsel ve dil gelişimlerine önemli ölçüde katkı sağladığı bilinmektedir. Bireyin eğitime attığı ilk adımın da ailede ve kurumda verilmekte olan okul öncesi eğitim olduğu düşünüldüğünde bireyin müziksel gelişimini gerçekleştirmesi ve bu dönemde aldığı müzik eğitiminin sağladığı faydaları elde etme açısından okul öncesi eğitim kurumlarında uygulanan müzik eğitimi oldukça önemlidir.

Çocukların kişiliklerinin şekillendiği erken çocukluk dönemi, çocuğu geleceğe hazırlamada kritik bir dönem olması nedeniyle, sağlıklı bir şekilde tamamlanması, onların kendini tanıyan, sahip olduklarının farkında ve üretken bireyler olmasını hedefleyen okul öncesi eğitim kurumları büyük bir sorumluluk üstlenmektedirler.

> Bütün çocuklar doğuştan gelen müzikal yeteneklerini geliştirecek yeteneğe sahiptirler. Çocuk erken yaşta müzik konusunda eğitilebilir. Ancak doğru eğitim olmadan çocuğun müzikal eğitimi gerçekleşmez ya da duraksar. Bu nedenle çocukların müzikal gelişimleri öğretmenleri ve aileleri için hayati önem taşımalı; buna dayalı olarak, müziğin okul öncesi eğitiminin ayrılmaz bir parçası olduğu düşünülmeli ve çocuğun grup içinde müzik ve oyun aracılığı ile giderek sosyalleştiği olgusu gözden kaçırılmamalıdır (Gül & Bozkaya, 2014).

Okul öncesi eğitim kurumlarında öğrencilerin müziksel açıdan bilinçli ve donanımlı hale gelebilmeleri, müzik eğitimi ve öğretiminden zevk alabilmeleri ve bu eğitim esnasında aktif olabilmeleri için çocuklara verilen müzik eğitimi ve öğretiminde yapılan etkili bir planlamayla rehberlik edilmesi oldukça önemlidir. Buna ek olarak öğrencilere verilen müzik eğitiminin etkili olabilmesi için; öğretmenlerin müzik eğitimine ve öğrencilere olan yaklaşımlarıyla, derse olan hazırlık ve planlamaları ile öğrencileri etkin hale getirebilmek için düzenleyecekleri ve uyguladıkları müzik etkinlikleri yoluyla gerçekleşecektir.

1.1. Problem Durumu

‘‘Okul öncesi eğitim dönemi, bireyin en hızlı geliştiği ve uyaranlara en açık olduğu dönemlerden biri olarak kabul edilmektedir. Çocukların gelişimlerinin ve öğrenmelerinin çok hızlı olduğu bu dönemde verilecek eğitimin rastlantıya bırakılması oldukça yanlış bir tutum olacaktır. Bu nedenle çocuğa iyi planlanmış eğitimsel bir çevrenin sunulması önem taşımaktadır. Okul öncesi eğitimcilerinin çocuğa verecekleri eğitimin verimli olabilmesi, bu dönem çocuğunun gelişimsel özelliklerine uygun özel öğretim yöntemleri dikkate alınarak eğitim planlarının hazırlanmasını ve uygulanmasını gerektirmektedir. Okul öncesi çocukların eğitiminde müzik yoluyla eğitim önemli bir yer tutmaktadır. Müzik yoluyla eğitim kavram ve uygulamaları temelde müziğin hedefe ulaşmayı sağlayıcı, destekleyici ve kolaylaştırıcı bir eğitim-öğretim yöntemi olmasından kaynaklanmaktadır’’ (Uçan, 2005, s. 32).

Müzik aynı zamanda öğrenmenin bir yoludur. Bütün konu alanlarında öğrenmeye katkı sağladığı için; fen, matematik, Türkçe, tarih, oyun, dans, sanat, beden eğitimi v.b. gibi derslerde verimli bir eğitim/öğretim yöntemi olarak izlenmektedir (YÖK, 1998). Bu anlamda okul öncesi öğretmenlerin çocuklarla birlikte gerçekleştirildikleri şarkı söyleme, çalgı çalma, müzikli çocuk oyunları vb. müzikal uygulamaları, deneyimleri; çocukların bilişsel, fiziksel, psiko-motor ve duygusal-sosyal gelişimlerine önemli derecede katkılar sağlamaktadır.

Türkiye’de eğitim fakülteleri okul öncesi öğretmenliği programında zorunlu dersler kapsamında müzik eğitimi 1 ve müzik eğitimi 2 dersleri yer almaktadır. Programda yer alan müzik eğitimi derslerinin temelde iki amacı vardır. Birincisi; aday öğretmenlerin okul öncesi eğitim kurumlarında eğitim gören çocukların müzik eğitimine ilişkin gereksinimlerini karşılayabilecek bilgi, beceri ve duyuşsal boyutu kazandırmaktır. İkincisi

ise; bir insan ve öğretmen olarak sağlıklı, dengeli bir yaşam için gerekli asgari ortak genel müzik kültürüyle donanmış olmalarını sağlamaktır.

Bu kapsamda okul öncesi öğretmeni yetiştirmede uygulanan tanımsal müzik ders program tasarıları hem kuramsal hem de uygulamada daha işlevsel konuma getirilmesi için belirlenen dört yaklaşım temelinde çözümlenmiştir.

1. Okul öncesi öğretmeni yetiştirmede uygulanan müzik ders programının;
   - Hazırlanışı
   - Genel niteliği
2. 1998 ve 2007 ve 2018 Okul Öncesi Öğretmeni yetiştirmede uygulanan müzik derslerine ilişkin;
   - Adlandırma, ders içerikleri ve kredi saat uygulamaları
   - Ders içerikleri kapsamında benzerlikler farklılıklar
3. 1998 ve 2007 ve 2018 yıllarına ait Okul Öncesi Öğretmeni yetiştirmede uygulanan müzik ders program tasarılarının genel görünümü.
4. Okul Öncesi Öğretmeni yetiştirme programlarında müzik ders program tasarılarının kapsamı ve beklenen davranışlar ve öğretmen tarafından uygulanabilirliği açısından çözümlenmesi.

Müzik eğitimi yöntem ve teknikleri hakkındaki bilgi durumları, müzik eğitimi yöntem ve tekniklerini derslerinde kullanma sıklık düzeyleri, müzik eğitimi yönteminin aşamalarına ilişkin bilgi durumları ve müzik eğitimi yöntemlerinin uygulanmasında karşılaşılan güçlükler; cinsiyete, branşa, en son bitirdiği okula, mesleki kıdeme, lisans mezuniyet yılına, görev yerine, müzikle ilgili alınan eğitime, sınıf mevcuduna göre farklılaşmakta olup olmadığı araştırılacaktır ve bunun için okul öncesi eğitim kurumlarında görev yapan okul öncesi öğretmenlerin görüşlerine ihtiyaç duyulmuştur.

Bu bağlamda problem cümlesi şu şekilde belirlenmiştir: “Okul Öncesi Öğretmenlerinin Aldıkları Müzik Eğtimini Müzik Etkinliklerinde Kullanabilmelerine İlişkin Görüşleri Nelerdir?”

1.2. Alt Problemler

Okul öncesi eğitim kurumlarında görev yapan okul öncesi öğretmenlerinin;

1. Müziğin çocuğun gelişimindeki yeri ve önemi hakkındaki bilgilerine ilişkin görüşleri nelerdir?
2. Temel müzik bilgilerini derste kullanım durumlarına ilişkin görüşleri nedir?
3. 0-6 yaş çocuğunun müzik gelişimi ve müzikal becerilerini değerlendirmeye yönelik bilgilerine ilişkin görüşleri nelerdir?
4. Sesi doğru kullanma ve doğru şarkı söyleme teknikleri hakkında bilgi durumlarına yönelik görüşleri nelerdir?
5. Şarkı seçimini nasıl yapması gerektiği konusundaki bilgisi ve yeterliğine ilişkin görüşleri nelerdir?
6. Şarkı öğretim yöntemleri hakkındaki bilgilerinin yeterliklerine ilişkin görüşleri nelerdir?
7. Çocuk şarkıları dağarcığı var mıdır?
8. Derste kullandığı şarkı dağarcığının yeterliğine ilişkin görüşleri nelerdir?
9. Üniversite eğitimi boyunca almış oldukları müzik eğitimi yeterliğine ilişkin görüşleri nelerdir?

1.3. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmada; okul öncesi öğretmenlerinin lisans eğitimi süresince aldıkları müzik eğitimini çalıştıkları kurumlarda uyguladıkları müzik etkinliklerinde kullanabilmeleri ve müzik alanındaki bilgi ve becerilerine ilişkin görüşlerinin ve özyeterliklerine ilişkin görüşlerinin incelenmesi amaçlanmıştır.

1.4. Araştırmanın Önemi

Bu araştırma sonucunda elde edilecek veriler Sivas il merkezlerinde görev yapan okul öncesi öğretmenlerinin müzik çalışmalarındaki yeterliliklerine ilişkin görüşlerinin belirlenmesiyle birlikte okul öncesi eğitim kurumlarında müzik çalışmalarındaki verimliliğin arttırılması ve bu konuda yapılacak yeni araştırmalara ışık tutması açısından önemlidir.

1.5. Sayıltılar

1. Araştırma için belirlenen yöntem ve veri toplama teknikleri uygundur.
2. Araştırmada seçmiş olduğumuz örneklem evreni temsil etmektedir.
3. Araştırma için ulaşılan kaynaklar ve veriler yeterlidir.
4. Yazılı ve sözlü kaynaklardan elde edilen bilgiler gerçeği yansıtmaktadır.
5. Araştırma için belirlenen veri toplama tekniklerinden "anket" sonuçlarının güvenirlik düzeyi yüksektir.

1.6. Sınırlılıklar

Bu araştırma;

1. Sivas ilinde yer alan il merkezlerine bağlı okul öncesi eğitim kurumları ile,
2. Sivas ilinde yer alan il merkezinden seçilecek okul öncesi eğitim kurumlarında görev yapan lisans veya ön lisans mezunu okul öncesi öğretmenleri ile,
3. 2019-2020 eğitim-öğretim yılı ile sınırlıdır.

1.7. Tanımlar

Okul öncesi eğitim: Okul öncesi eğitim, ülkemizde, Milli Eğitim Temel Kanunu ile tanımlanmış şekliyle; "Mecburi öğrenim çağına gelmemiş çocukların eğitimini kapsayan, bu yaş grubunda bulunan çocukların beden, zihin ve duygu gelişimini ve iyi alışkanlıklar kazanmasını sağlamak, onları ilköğretime hazırlamak, şartları elverişsiz çevrelerden ve ailelerden gelen çocuklar için ortak, sistemli ve elverişli bir yetişme ortamı sağlamak, kabiliyetlerinin gelişmesine yardımcı olmak amaçlarına yönelik, ilköğretim bütünlüğü içinde yer alan bir eğitim devresidir'' (Meydan, 1984, s. 38).

Müzik: "Sanat olarak müzik, duygu, düşünce, tasarım ve izlenimleri sesler ve ses kaynaklarının katkısıyla, belli olguları, belli amaç ve yöntemlerle, belli bir güzellik anlayışıyla ifade eden bir bütündür" (Say, 2012, s. 358).

BÖLÜM II

İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Özal Göncü (2009), "Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Çalışan Anasınıfı Öğretmenleri İle Müzik Öğretmenlerinin Müzik Çalışmalarına İlişkin Tutum Ve Yeterliliklerinin Karşılaştırılması" isimli çalışmasında; okul öncesi eğitim kurumlarında çalışan anasınıfı öğretmenleri ile müzik öğretmenlerinin müzik çalışmalarına ilişkin tutum ve yeterlilikleri karşılaştırılmıştır. Araştırmada, Ankara'da devlet ve özel okul öncesi eğitim kurumlarında çalışan 50 anasınıfı ve 50 müzik öğretmenine anket uygulanmış ve elde edilen veriler SPSS veri analiz programı ile çözümlenmiştir. Araştırmanın sonunda, anasınıfı öğretmenlerinin okul öncesi dönem çocuk gelişimi ile ilgili donanımlarının yeterli olmasına rağmen, müzik bilgilerindeki eksikliklerden dolayı müzik çalışmalarında yeterli olamadıkları belirlenmiştir. Ancak çoğunluğunun eksikliklerinin farkında oldukları ve çeşitli kurs vb. çalışmalarla bu açığı kapatma gayreti içinde oldukları saptanmıştır. Müzik öğretmenlerinin ise, okul öncesi dönem çocuğunun gelişim özelliklerini bilmedikleri ve okul öncesi müzik eğitiminde kullanılan bazı yöntem ve araç gereçler konusunda eksiklikleri olduğu saptanmıştır. Müzik öğretmenlerinin büyük çoğunluğunun kendini yeterli gördüğü ve çok azının özellikle okul öncesi çocuk gelişimi ve okul öncesi müzik eğitimine yönelik çalışmalara katıldıkları belirlenmiştir.

Kılıç (2009), "İlköğretim Birinci Kademe Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Öğretiminde Karşılaştıkları Sorunlar" isimli çalışmasında ilköğretim birinci kademe sınıf öğretmenlerinin; müzik eğitimi açısından donanımlarının ortaya çıkarılmasına yönelik araştırma yapmış ve müzik öğretiminde karşılaşılan sorunları tespit ederek bu sorunlara çözüm önerileri sunmuştur. Araştırma için gerekli verilerin toplanması amacıyla veri toplama aracı olarak anket formu kullanılmıştır. Anketler, 2006–2007 eğitim-öğretim yılı Ankara Milli Eğitim Müdürlüğü'ne bağlı olan ilköğretim okulu öğretmenlerine

uygulanmıştır. Elde edilen veriler SPSS programı kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda sınıf öğretmenlerinin lisans eğitimleri boyunca almış oldukları müzik eğitiminin yeterli olmadığı ve müzik eğitiminde kendilerini geliştirme konusunda da sorunlarla karşılaştıklarına ilişkin bulgulara ve sonuçlara ulaşılmıştır.

Küçüköncü (2000)'nün, "Sınıf Öğretmenliğinde Müzik Eğitimi" adlı çalışmasında Çanakkale'de ki ilköğretim kurumlarında sınıf öğretmenlerinin müzik eğitimi konusunda kendilerini değerlendirmeleri incelenmiştir. Bu araştırmaya katılan öğretmenlerin %63'ü ön lisans; %37' si ise eğitim fakülteleri lisans mezunu olduğu görülürken, %77'si ise sadece müzik eğitimi ve öğretimi dersi alarak, %23'ü de seçmeli müzik ve yan alan müzik alarak mezun oldukları saptanmıştır. Katılımcı öğretmenlerin yarısından fazlası müzik dersini program hedef ve amaçları doğrultusunda orta düzeyde gerçekleştirdiklerini ifade etmiştir. Katılımcı öğretmenlerin yarısından fazlası müzik öğretiminde kullanılan müzik araç, gereç ve çalgılarını hiç kullanmadıklarını belirtirken geri kalanlardan bir kısmı sıklıkla, bir kısmı da bazen kullandıklarını ifade etmiştir. Çalgı öğretimi yapan öğretmenlerin neredeyse tamamının blok flütü tercih ettiği, diğer öğretmenlerin de mandolin, bağlama ve ritim çalgılarını kullandıkları saptanmıştır. Katılımcı öğretmenlerin yarısından fazlası müzik dersinin ilköğretimin amaç ve kazanımlarını gerçekleştirme konusunda çok gerekli olduğunu belirtmişlerdir.

Gündoğdu ve Deniz (2008), çalışmalarında müzik öğretmenlerinin mesleki yeterliklerinin incelenmesi ve değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Araştırma verileri, müzik öğretmenleri ile yapılan anket sonuçlarından elde edilmiştir. Çalışma sonuçları doğrultusunda çalışmaya katılan müzik öğretmenlerinin kulak eğitimi yeterliliğine ve ses eğitimi yeterliğine sahip oldukları ancak teknik açıdan eksiklikleri olduğu görülmektedir. Bu Çalışmaya göre müzik öğretmenlerinin çalgı topluluğunda çalma ve çalgı topluluğu yönetme konusunda yeterliklerinde eksiklikleri olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Müzik öğretmenlerinin tek sesli koro oluşturma ve çalıştırmada yeterli oldukları ancak çok sesli koro çalıştırma yeterliğinde yeterince iyi olmadıkları görülmüştür. Müzik öğretmenlerinin, özel öğretim yöntemlerini bilmedikleri ve kullanmadıkları; genel müzik bilgisi ve kültürü yeterliliklerine sahip oldukları ve kullandıkları sonucuna ulaşılmıştır. Müzik öğretmenlerinin, teknoloji kullanımı ve materyal geliştirme konularında yeterince iyi olmalarına rağmen bazı eksiklikleri olduğu görülmüştür.

Göğüş'ün (2008) çalışmasında ilköğretim I. kademe müzik eğitiminde öğretmenin uyguladıkları etkinlik düzeyleri incelenmiştir. Çalışmanın verilerinde, Bursa merkez ve

ilçelerindeki ilköğretim kurumunda görev yapan öğretmenlerin görüşleri alınmıştır. Sınıf öğretmenlerinin yarısına yakını (%46), müzik derslerini verimli yürütebildiğini, geri kalan kısmı ise (%54) kısmen verimli yürütebildiği sonucuna ulaşılmıştır. Müzik öğretmenlerinin yarısından fazlası (%54) müzik derslerini verimli, geri kalan kısmı ise (%46) kısmen verimli yürütebildiğini belirttiği görülmüştür. Aslında her iki grup öğretmende de müzik dersini verimli işleme oranlarının birbirine yakın ve çok iyi olmadığı görülmüştür. Ancak arasındaki oran farkının oluşmasında, sınıf öğretmenlerinin müzik dersi işlemeye yönelik yeterli bilgi birikimine sahip olmamasının neden olduğu düşünülmüştür.

Şahin (2012)'in çalışmasında, okulöncesi öğretmenlerinin müzik eğitimine yönelik algıladıkları yeterlikler ve müzik eğitimi ortamında düşüncelerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada İstanbul'un Esenler İlçesinde, 24 ilköğretim okulu ve bağımsız anaokulunda görev yapan 75 anasınıfı öğretmeni ile yapılmış olan bu araştırmada verilerin toplanması amacıyla veri toplama aracı olarak anket kullanılmıştır. Elde edilen verilere göre Araştırmaya katılan okul öncesi öğretmenlerinin; Konuya ve öğrencilerinin seviyesine uygun şarkı söyletebilme, jest ve mimiklerini doğru ve ekili şekilde kullanabilme, çocukların müzikal anlamdaki gelişimlerini gözlemleyebilme, etkinliklerde dinletilmesi gereken nitelikli müzikleri seçme ve şarkıları dramatize edebilme konularında kendilerini yeterli buldukları görülmüştür.

Akçelik'in (2013) çalışmasında, okulöncesi öğretmenlerinin lisans müzik eğitimi dersindeki kazanımlarının öğretmenlik mesleğinde uygulanabilme düzeyleri incelenmiştir. Araştırmanın sonuçlarına göre; okulöncesi öğretmenleri lisans öğrenimleri sırasında almış oldukları müzik eğitimi dersinde kazandıkları "doğal sesler" konusuna ilişkin kazanımları öğretmenlik mesleğinde "büyük ölçüde" uyguladıkları görülmektedir. Okulöncesi öğretmenleri, lisans öğrenimleri sırasında almış oldukları müzik eğitimi dersinde kazandıkları yapay sesler konusuna ilişkin kazanımları, öğretmenlik mesleğinde "kısmen" uygulamakta olduğu görülmektedir.

Okulöncesi öğretmenleri, lisans öğrenimleri sırasında almış oldukları müzik eğitimi dersinde kazandıkları müzik genel bilgileri konusuna ilişkin kazanımları öğretmenlik mesleğinde "kısmen" uygulamakta olduğu görülmektedir. Okulöncesi öğretmenleri, lisans öğrenimleri sırasında aldıkları müzik eğitimi dersinde kazandıkları müzik genel bilgileri konusu ile ilgili kazanımları öğretmenlik mesleğinde "Büyük ölçüde" uygulamakta oldukları görülmektedir.

Bolat (2017)'ın çalışmasında okul öncesi öğretmenlerinin uyguladıkları müzik etkinliklerine ilişkin görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu araştırmanın çalışma grubunu Mersin il merkezindeki resmi kurumlarda görev yapmakta olan 30 okul öncesi öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmada araştırmacı tarafından yapılandırılmış kişisel bilgi formu ve açık uçlu görüşme sorularından oluşan olan anket formu kullanılmıştır. Araştırma sonucunda okul öncesi öğretmenlerinin %13.4'ünün müzik eğitiminde kendilerini çok yeterli, %40.0'ının yeterli ve kısmen yeterli, %3.3'ünün kendilerini yeterli görmediği görülmüştür. Müzik etkinliklerinin alanda uzmanlaşmış kişiler tarafından (%36.7) ve çeşitli müzik araç gereçleri eşliğinde (%24.4) verilmesi gerektiği gözlenmiştir. Öğretmenlerin müzik etkinliklerini uygularken çok davul ve marakas kullandıkları (n=14), müzik etkinlikleri kapsamında en çok şarkı dinleme ve söyleme çalışmaları (f=18) ile ritim çalışmalarına (f=16) yer verdikleri görülmektedir. Ayrıca öğretmenlerin müzik etkinlikleri uygulamalarında problem yaşamadıkları (%66.3), sorun yaşayanların ise sınıftaki yetersiz müzik aletleri sebebiyle problem yaşadıkları (f=18) belirlenmiştir. Ayrıca bu öğretmenlerin şarkı dağarcığı konusunda kendilerini yeterli buldukları (n=13) ve kendilerini bu konuda geliştirmeye çalıştıkları saptanmıştır. (f=12).

BÖLÜM III

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

3.1. Okul Öncesi Eğitim

‘‘İnsanların eğitim hayatına attığı ilk adım olan okul öncesi eğitimi süreci; çocuğun dünyaya geldiği andan temel eğitime başladığı zamana kadar geçen süreyi içine alan bedensel, psiko-motor, sosyal-duygusal, zihinsel ve dil gelişimlerinin büyük ölçüde tamamlandığı, kişiliğin şekillendiği, ailede ve kurumda verilen eğitim süreci olarak tanımlanmaktadır’’ (Aral, Kandır, & Yaşar, 2002, s. 12).

‘‘Okul öncesi eğitim kurumları hizmet verdikleri yaş gruplarına göre farklı adlandırılmaktadırlar. 0-36 aylık çocuklara bakım ve eğitim verenlere kreş, 36-72 aylık çocuklara eğitim verenlere anaokulu ve 60-72 aylık çocuklara eğitim verenlere anasınıfı denilmektedir" (Şahin, 2005).

Okul Öncesi eğitim henüz zorunlu eğitim çağına gelmemiş çocukların duygusal, sosyal, psiko-motor v.b. özelliklerini geliştirmek açısından oldukça önemlidir. Çocuğun yaşam içerisindeki ilk tecrübelerinin bu dönemde oluştuğu düşünüldüğünde çocuğun bireysel farklılıkları göz önüne alınarak yetenekleri doğrultusunda yönlendirmek nitelikli bir birey olarak yetişmesindeki ilk adımları olması bakımından okul öncesi dönemde verilen eğitim çocuğun hayatı için büyük önem taşımaktadır.

3.2. Türkiye’de Okul Öncesi Öğretmeni Yetiştiren Kurumların Lisans Programları

Ülkelerin, ekonomik, toplumsal, teknolojik ve bilimsel alanlarda göstermiş oldukları gelişim ve ilerlemenin temelinde yetiştirdikleri öğretmen gücünün niteliği yer almaktadır. Bu nedenle gelişmiş ülkelerin çoğunun hedeflediği öncelikli amaçların başında “nitelikli öğretmen yetiştirme” yer almaktadır.

Türkiye'de sekiz yıllık kesintisiz zorunlu eğitime geçilmesiyle birlikte, artan öğretmen ihtiyacını karşılamak amacıyla YÖK ve Milli Eğitim Bakanlığı tarafından bazı kararlar alınmıştır. Bu amaçla YÖK, eğitim fakültelerindeki ilköğretim bölümlerinin bünyesinde okul öncesi eğitimi ana bilim dalları oluşturmuştur. 2006 yılında eğitim fakülteleri içindeki bütün öğretmenlik lisans programları tekrar gözden geçirilerek yeniden düzenlenmiştir.

Milli Eğitim Bakanlığı, eğitim fakültelerinin ilköğretim bölümleri okul öncesi öğretmenliği bölümü mezunlarının, öğretmen açığını kapatamayacağını düşünerek, ihtiyacı karşılamak için 2000 yılında Eskişehir Anadolu Üniversitesi ile anlaşma yapmış ve ilk iki yılın sonunda ön lisans eğitimini karşılayacak şekilde, dört yıllık lisans programını başlatmıştır. Bugün hala bu program devam etmektedir.

Günümüzde eğitim fakültelerinin ilköğretim bölümü okul öncesi öğretmenliği lisans programı dersleri şu şekilde belirlenmiştir. Tüm lisans programlarının toplam ders saatinin %20'sinin "Genel Kültür", %50'sinin "Alan", %30'unun "Meslek Bilgisi" derslerinden oluşmasına karar verilmiştir.

2007 den itibaren uygulanmakta olan öğretmenlik lisans programı aşağıda verilmiştir.

I. Yarıyıl: Okul Öncesi Eğitime Giriş(A), İnsan Anatomisi ve Fizyolojisi(A), Psikoloji(A), Türkçe I: Yazılı Anlatım (GK), Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I(GK), Bilgisayar I(GK), Yabancı Dil I(GK), Eğitim Bilimine Giriş (MB).

II. Yarıyıl: Anne-Çocuk Sağlığı ve İlkyardım(A), Türkçe II: Sözlü Anlatım (GK), Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi II(GK), Bilgisayar II(GK), Yabancı Dil II(GK), Eğitim Felsefesi (GK), Eğitim Psikolojisi (MB).

III. Yarıyıl: Anne-Çocuk Beslenmesi(A), Erken Çocukluk Döneminde Gelişim I(A), Yaratıcılık ve Geliştirilmesi(A), Çocukta Oyun Gelişimi(A), Seçmeli I (A) (Kişilik Kuramları- Eğitim Ortamları), Eğitim Sosyolojisi (GK), Öğretim İlke ve Yöntemleri (MB).

IV. Yarıyıl: Erken Çocukluk Döneminde Gelişim II(A), Çocuk Edebiyatı(A), Matematik Eğitimi(A), Çocuk Ruh Sağlığı(A), Drama(A), Türk Eğitim Tarihi (GK), Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı (MB).

V. Yarıyıl: Beden Eğitimi ve Oyun Öğretimi(A), Müzik Eğitimi I(A), Fen Eğitimi(A), Görsel Sanatlar Eğitimi(A), İstatistik (GK), Sınıf Yönetimi (MB), Özel Öğretim Yöntemleri I(MB), Okul Deneyimi (MB).

VI. Yarıyıl: Özel Öğretim Yöntemleri II(A), Müzik Eğitimi II(A), Materyal Geliştirme(A), Etkili İletişim (GK), Bilimsel Araştırma Yöntemleri (GK), Topluma Hizmet Uygulamaları (GK), Özel Eğitim (MB), Ölçme ve Değerlendirme (MB).

VII. Yarıyıl: Anne-Baba Eğitimi(A), Araştırma Projesi I(A), Seçmeli II (A): (Çocuk Hukuku-İleri Drama Eğitimi), Seçmeli (GK): (Bilim Tarihi-Sanat ve Estetik), Rehberlik (MB), Öğretmenlik Uygulaması I(MB).

VIII. Yarıyıl: İlköğretime Hazırlık ve İlköğretim Programları(A), Araştırma Projesi II(A), Seçmeli III(A):(Dil ve Kavram Öğretimi- Okul Öncesi Eğitim Modelleri), Seçmeli IV(A): (Sosyal Beceri Eğitimi- İlkyardım), Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi (MB), Öğretmenlik Uygulaması II(MB).

YÖK, 2018 yılında eğitim fakültelerindeki ilköğretim bölümlerinin bünyesinde okul öncesi eğitimi ana bilim dalının da içinde bulunduğu 25 bölümün öğretmen yetiştirme programını güncellemiştir. Bu değişikliğe göre okul öncesi öğretmenliği lisans programının yeniden düzenlenmiş hali aşağıda verilmektedir.

I. Yarıyıl: Eğitime Giriş (MB), Eğitim Felsefesi (MB), Türk Dili I(GK), Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I(GK), Bilişim Teknolojileri (GK), Yabancı Dil I(GK), Erken Çocukluk Eğitimine Giriş (AE), Çocuk Sağlığı Ve İlk Yardım (AE).

II. Yarıyıl: Eğitim Sosyolojisi (MB), Eğitim Psikolojisi (MB), Türk Dili II(GK), Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi II(GK), Seçmeli I(GK), Yabancı Dil II(GK), Erken Çocukluk Döneminde Gelişim (AE), Bebeklik Döneminde Gelişim ve Eğitim (AE).

III. Yarıyıl: Türk Eğitim Tarihi (MB), Eğitimde Araştırma Yöntemleri (MB), Seçmeli I (MB), Seçmeli I(AE), Erken Çocuklukta Fen Eğitimi (AE), Erken Çocuklukta Matematik Eğitimi (AE), Okul Öncesi Eğitim Programları (AE).

IV. Yarıyıl: Öğretim İlke ve Yöntemleri (MB), Seçmeli II (MB), Seçmeli II (GK), Topluma Hizmet Uygulamaları (GK), Seçmeli II(AE), Erken Çocuklukta Müzik Eğitimi (AE), Erken Çocuklukta Oyun Gelişimi ve Eğitimi, Erken Çocukluk Eğitiminde Drama (AE), Öğretim Teknolojileri (MB).

V. Yarıyıl: Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi (MB) Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme (MB), Seçmeli III (MB), Seçmeli III(GK), Seçmeli III (AE), Erken Çocuklukta Sanat Eğitimi (AE), Çocuğu Tanıma ve Değerlendirme (AE), Erken Çocuklukta Öğrenme Yaklaşımları (AE)

VI. Yarıyıl: Eğitimde Ahlak Ve Etik (MB), Sınıf Eğitimi (MB), Seçmeli IV (MB), Seçmeli IV(GK), Seçmeli IV (AE), Erken Çocukluk Dönemi Çevre Eğitimi (AE), Çocuk Ruh Sağlığı (AE), Erken Çocukluk Dönemi Edebiyatı (AE).

VII Yarıyıl: Öğretmenlik Uygulaması I (MB), Okullarda Rehberlik (MB), Seçmeli V (MB), Seçmeli V (AE), Karakter ve Değer Eğitimi (AE), Okula Uyum ve Erken Okuryazarlık Eğitimi (AE) .

VIII. Yarıyıl: Öğretmenlik Uygulaması (MB), Özel Eğitim ve Kaynaştırma (MB), Seçmeli VI (MB) Seçmeli VI(AE), Erken Çocukluk Eğitimi Politikaları (AE) .

Bu programda verilen zorunlu derslerin yanı sıra Genel Kültür, Meslek Bilgisi ve Alan Eğitimi başlığı altında seçmeli dersler yer almaktadır. Bu dersler de programda şöyle belirtilmektedir.

Genel Kültür Seçmeli Dersleri: Bağımlılık ve Bağımlılıkla Mücadele, Beslenme ve Sağlık, Bilim Tarihi ve Felsefesi, Bilim ve Araştırma Etiği, Ekonomi ve Girişimcilik, Geleneksel Türk El Sanatları, İnsan Hakları ve Demokrasi Eğitimi, İnsan İlişkileri ve İletişim, Kariyer Planlama ve Geliştirme, Kültür ve Dil, Medya Okuryazarlığı, Mesleki İngilizce, Sanat ve Estetik, Türk Halk Oyunları, Türk İşaret Dili, Türk Kültür Coğrafyası, Türk Musikisi, Türk Sanatı Tarihi.

Alan Eğitimi Seçmeli Dersler: Aile Eğitimi ve Katılımı, Çocuk ve Medya, Çocukta Davranış Yönetimi, Çocukta Hareket Gelişimi ve Eğitimi, Çocukta Sosyal Beceri Eğitimi, Erken Çocukluk Eğitiminde Geleneksel Çocuk Oyunları, Erken Çocuklukta Dil ve Kavram Gelişimi, Erken Çocuklukta Duyu Eğitimi, Erken Çocuklukta Ritim, Dans ve Orff Eğitimi, Erken Çocuklukta Yaratıcılık ve Yaratıcı Çocuk Etkinlikleri, Farklı Ülkelerde Erken Çocukluk Eğitimi, Hastanede Yatan Çocukların Eğitimi, Risk Altındaki Çocuklar ve Eğitimi, Sınıf İçi Öğrenmelerin Değerlendirilmesi, Türk Kültüründe Aile ve Çocuk.

Bu güncellenmiş Lisans programına göre Müzik eğitimine ilişkin 1 ders zorunlu 1 ders seçmeli olmak üzere 2 tane müzik dersi bulunmaktadır. Bu derslerin isim ve içeriği ise aşağıdaki gibidir.

Aşağıda okul öncesi öğretmen yetiştirmede uygulanan 1998, 2007 ve 2018 yıllarına ait üç ayrı müzik ders programlarının adlandırılması, ders içerikleri, kredi saat uygulamaları ve dersin yarıyılı gösterilmektedir:

Tablo 1

1998 ve 2007 Okul Öncesi Öğretmenliği Programı Müzik Ders İçerikleri

Yıl, ders adı, kredi/saat uygulamaları (TUK), dersin yarıyılı	Ders İçerikleri
1998 Müzik Öğretimi-1 (2-2- 3) 3. sınıf 5. yarıyıl	Müzik ve eğitim ilişkisi, çocuğun eğitiminde müziğin kullanımı, çocukta işitme duyusunun gelişimine uygun dinletilecek müzikler, müzik yolu ile çocuğun ifade gelişimi, müzik yoluyla çocukta hedeflenen davranışların geliştirilmesi, çocuğun müzik faaliyetlerine aktif katılımının sağlanması, repertuar çalışmaları.
1998 Müzik Öğretimi-2 (2-2- 3) 3. sınıf 6. yarıyıl	Doğal seslerin çocuklar tarafından ayırt edilmesi, çalgıların tanıtımı, müziğin günlük programda planlanması, materyal seçimi, müzik köşesi oluşturulması, şarkı seçiminde dikkat edilecek hususlar, repertuar çalışmaları, uygulamaların tartışılması, İstiklal Marşı yönetimi.
2007 Müzik Eğitimi-1 (1-2-3) 3. sınıf 5. yarıyıl	Ülkemizde ve dünyadaki müzik türlerinin ve çalgıların tanıtımı ve özellikleri, temel solfej eğitimi (nota öğretimi, değerler, tartım çalışmaları, ses aralıkları, Majör-minör diziler, basit Türk müziği dizileri, ölçü, tempo, nüans kavramları, ses değiştirici işaretler), sesi doğru kullanma ve doğru şarkı söyleme teknikleri, çocuk şarkıları üzerinde dikte ve deşifre çalışmaları, eşlik çalgısı eğitimi.
2007 Müzik Eğitimi-2 (2-2-3) 3. sınıf 6. yarıyıl	Okul öncesi eğitimde müziğin önemi, müzik ve eğitim ilişkisi, 0-8 yaş çocuğunun müzik gelişimi ve müzikal becerileri, okul öncesi eğitim programındaki hedeflere ulaşmada müziğin kullanımı ve buna uygun repertuar oluşturma, çocuk şarkılarının tanıtımı ve analizi, çocuk şarkılarının seçiminde dikkat edilecek ölçütler, okul öncesi çocuklarına şarkı öğretme teknikleri, okul öncesi eğitim kurumlarında müzik eğitimi ile ilgili eğitim ortamı ve donanımın oluşturulması, dünyada okul öncesinde müzik eğitimi ile ilgili farklı yaklaşımlar.

Tablo 2

2018 Okul Öncesi Öğretmenliği Programı Müzik Ders İçerikleri

Yıl, ders adı, kredi/saat uygulamaları (TUK), dersin yarıyılı	Ders İçerikleri
2018, Erken Çocuklukta Müzik Eğitimi,3-0-3,2.sınıf 4.yarıyıl	Okul öncesi eğitimde müziğin önemi, müzik ve eğitim ilişkisi; 0-8 yaş çocuğunun müzik gelişimi ve müzikal becerileri; okul öncesi eğitim programındaki hedeflere ulaşmada müziğin kullanımı ve buna uygun repertuar oluşturma; çocuk şarkılarının tanıtımı ve analizi, çocuk şarkılarının seçiminde dikkat edilecek ölçütler; okul öncesi çocuklarına şarkı öğretme teknikleri; okul öncesi eğitim kurumlarında müzik eğitimi ile ilgili eğitim ortamı ve donanımın oluşturulması; müzik etkinlikleriyle bütünleştirilmiş sarmal eğitim modeli.
2018, Erken Çocuklukta Ritim, Dans ve Orff Eğitimi (Alan Eğitimi Seçmeli Ders)2-0-2,4.Sınıf 8. Yarıyıl	Müziğe ilişkin temel kavramlardan ritimsel algının gelişimi, ses, tempo gelişimi, bu kavramların gelişim alanları ile ilişkisi; eğitim ortamı düzenleme, ritim-ses-tempo ve dans çalışmaları, yaratıcı hareket ve dans, müzikli öykü, Orff yaklaşımı ile çalma, söyleme, dinleme, dans-hareket, kendini ifade etme, kendi müziğini oluşturma ve Orff aletlerini kullanabilme; okul öncesi eğitim programına uygun müzik etkinlikleri planlama, uygulama ve değerlendirme.

Ülkemizde okul öncesi öğretmeni yetiştiren kurumlardan mezun olup okul öncesi öğretmenliği yapan öğretmenlerin bulunmasının yanı sıra çocuk gelişimi ön lisans programlarından mezun olup okul öncesi öğretmenliği de yapanlar vardır. Çocuk gelişimi bölümlerinin eğitim programları ve ders içeriklerine bakıldığında bu programların 4 ders yarılında yer alan ders içerikleri arasında müzik dersi bulunmamaktadır.

Çocuk Gelişimi bölümlerinin programları ve ders içerikleri incelendiğinde müzik eğitimine ilişkin Çocuk ve müzik dersi olduğu fakat bu dersin zorunlu eğitim içerisinde yer almayıp seçmeli ders olarak verildiği görülmektedir. Buna bağlı olarak çocuk gelişimi bölümü öğrencilerin seçmeli ders olarak talep etmedikleri sürece müzik eğitimine yönelik ders almadıkları sonucuna ulaşılabilir.

3.3. Müzik Eğitimi ve Önemi

Müzik insan yaşamının her döneminde yer alan ve insanın kendini seslerle anlattığı bir ifade sanatıdır.

‘‘Birey olarak insan, bebeklik döneminde ninnilerle; erken çocukluk döneminde, sayışma, tekerleme, müzikli masal ve oyunlarla; geç çocukluk ve gençlik dönemlerinde türkü, şarkı, marş ve başka çeşitli müziklerle yoğrulur, yetişkinlik ve yaşlılık döneminde de yaşamının önemli bir bölümünü müzikle doldurur, müzikle geçirir’’ (Uçan, 2005, s. 12).

“Müzik eğitimi” bireyin genel ve müziksel davranışlarında kendi müziksel yaşamları yoluyla ve kasıtlı olarak istendik değişmeler oluşturma süreci” diye tanımlanabilir. İnsan yaşamında müziğin belirli işlevleri (fonksiyonları) vardır. Bu işlevler çeşitli, çok yönlü, kapsamlı ve karmaşıktır. Müziğin insan yaşamındaki işlevleri “bireysel(fizyo/biyopsişik)”, “toplumsal”, “kültürel”, “ekonomik” ve “eğitimsel” olmak üzere beş kümede toplanabilir. Bireysel, toplumsal, kültürel ve ekonomik işlevlerinin insan yaşamındaki yeri ve önemi nedeniyledir ki, müzik hem etkili bir eğitim aracı, hem geçerli-güvenli bir eğitim yolu-yöntemi hem de önemli bir eğitim alanı haline gelmiştir’’ (Uçan, 2005, s. 40).

3.4. Türkiye’de Müzik Eğitiminin Yapısı

Türkiye’de müzik eğitimi “örgün” (okul içi)” ve “örgün olmayan” ya da yaygın (okul dışı) olarak düzenlenmektedir. Bu eğitim amaçları, işlevleri ve uygulandığı kitle doğrultusunda “genel müzik eğitimi”, “mesleki müzik eğitimi” ve “özengen müzik eğitimi” olmak üzere üç ana başlıkta planlanıp uygulanmaktadır.

“Genel müzik eğitimi”, tüm eğitim düzeylerinde, meslek, okul ya da program ayrımı olmaksızın herkese yönelik verilmekte olan müzik eğitimidir. Genel müzik eğitimi okul öncesi döneminin yanı sıra okul dönemleri ve okul sonrası dönemleri de kapsamaktadır.

‘‘Özengen müzik eğitimi alan bir kişi herhangi bir karşılık beklemeden sadece ruhsal açıdan zevk almak ve doyum sağlamak için müziği bir araç olarak kullanmaktadır. Müziğe veya müziğin herhangi bir dalına amatörce ilgili, istekli ve yatkın olanlarda daha fazla verim alınması beklenen bir eğitim türüdür. Etkin bir müziksel katılım, zevk ve doyum sağlamayı ve bunu sürdürebilmek için ihtiyaç duyulan müziksel davranışları kazandırmayı amaçlamaktadır’’ (Uçan, 2005, s. 35).

“Mesleki müzik eğitimi” müzik alanında bir işi meslek olarak seçmek isteyen, bu alana eğilimi olup seçme olasılığı bulunan bireylere yönelik belirli mesleklerin gerektirdiği müziksel bilgileri, müziksel davranışları, müziksel beceri, yeterlik ve alışkanlıkların kazandırılmasını amaçlayan müzik eğitimidir. Böyle ele alındığında, mesleki müzik eğitimi kapsamına giren dallar müzik sanatçılığı (bestecilik, seslendiricilik), müzik

öğretmenliği (eğitimcilik) eğitimi, müzik araştırmacılığı eğitimi, müzik teknolojileri, çalgı yapımcılık-onarımcılık eğitimi, askeri müzik ya da bandoculuk eğitimi, dini müzik eğitimi veya din adamı yetiştirmede verilen müzik eğitimi, anaokulu-okul öncesi ve ilkokul(sınıf) öğretmeni yetiştirme programlarında yer alan müzik eğitimi şeklinde sıralanabilir.

"Örgün müzik eğitimi" denilince, genellikle, okullarda yapılan müzik eğitimi akla gelir. "Yaygın müzik eğitimi" denilince daha çok okul dışı kurum ve kuruluşlarda yapılan müzik eğitiminden söz edilir'' (Uçan, 2005, s. 41).

3.5. Okul Öncesi Dönemde Müzik Eğitimi ve Önemi

Müziğin insana ne gibi yararları olduğu yapılan araştırmalarla büyük ölçüde belirlenmiştir. Bazı konularda da halen araştırmalar devam etmektedir. Bitkilerin, hayvanların, hatta suyun bile müzikten etkilendiği düşünülmekte ve bu konuda araştırmalar yapılmaktadır. İnsan hayatının en önemli bölümünün okul öncesi dönem olan 0-6 yaş arası olduğu ve müziğin de insan hayatında büyük önemi ve etkileri olduğu düşünülürse; müzik eğitiminin okul öncesi dönemde başlaması gerekliliği kaçınılmazdır.

''Müzik, ortaya çıkışından bu yana sürekli gelişmeler kaydederek günümüze kadar gelmiştir. Bugün "müzik; yemek yemek, su içmek, nefes alıp vermek kadar doğal bir ihtiyaç olarak kabul edilmektedir. Anne karnında yedi aylık bir bebek bile sese, müziğe tepki vermektedir. Yeni doğan bebekler anne sesi ile rahatlamakta, ninni ile uykuya geçmektedir. Bebeklikten itibaren işitsel algı eğitimi ile başlayan müzik eğitimi, çocukların konuşmayı birçok kavram ve konuyu öğrenmesinde, vücudunu koordineli bir şekilde kullanmasında etkili olmaktadır. Müzik eğitiminde önemli bir yer tutan işitsel algı eğitimi ile çocuk dikkatini bir konuya yoğunlaştırmakta, sesleri dinlemekte, tanımakta ve ayırt etmektedir'' (Sığırtmaç, 2002).

''İyi hazırlanmış bir müzik eğitimi programıyla çocuk; yaşamın zevkini ve anlamını, sınıf içinde, toplumda, dünyada yaşamayı anlayabilir. Ulusal ve dünya tarihini anlamlı kılabilir. Yaratıcılığı, değişik tür aktivite düşünceleri geliştirilebilir ve davranışlarında olumlu gelişmeler sağlanabilir'' (Çilden, 2001).

''Her çocuk müziğe aynı ölçüde yetenekli değildir. Fakat bütün çocuklar müziği severler. Araştırmalara göre bazı çocuklar müziğe karşı çok üstün yetenekli, bazıları ise çok yeteneksizdir. Böyle çocuklar istisna sayılmaktadırlar. Yetenekli çocukların müziği öğrenebilmeleri ve çalgıcı, şarkıcı veya besteci olabilmeleri içinde yetiştikleri ortama

bağlıdır. Bu açıdan bakıldığı zaman okul öncesi müzik eğitiminin önemi ortaya çıkmaktadır. Anaokulu öğretmenleri müzik etkinliklerini uygularken bunu göz önünde bulundurmalıdır'' (Sun & Seyrek, 2002).

Okul öncesi öğretmeni her çocuğun müziğe ilgi duyduğunu göz önünde bulundurmalı, müziğe olan ilgilerinin yönünü belirleyerek çocukları ilgi ve yetenekleri doğrultusunda geliştirmeye çalışmalıdır. Çocuklar küçük yaşlardan itibaren iyi, doğru ve kaliteli müzikle iç içe olurlarsa, büyüdüklerinde müziği meslek olarak seçmeseler bile; iyi müzikten anlayan, müziği seven ve ondan faydalanmasını bilen mutlu bireyler olurlar.

3.5.1. Okul Öncesi Müzik Eğitiminin Gelişim Alanlarına Etkileri

Müzik eğitiminin öncelikli amaçları; çocukta müzik sevgisini uyandırmak, hayal dünyasını müziksel etkinlikler yoluyla geliştirmek, ritim duygusunu, kulak duyarlılığını kazandırmak ve geliştirmek şeklinde sıralansa da bunların yanı sıra müzik eğitimi müziksel kazanımların da ötesinde çocuğun bilişsel, duyuşsal, psiko-motor becerileri kazanmasında yardımcı olup sosyal-duygusal ve dil gelişimi açısından katkı sağlamaktadır.

''Müzik, bireysel, toplumsal, kültürel, sosyal, ekonomik ve eğitsel işlevleri olan estetik temelli bir alandır. Çünkü müzikle iç içe yaşayan bir bireyin estetik kaygı taşıdığı, yaratıcılık gücünün geliştiği, farklı bakış açılarıyla problem çözme yetisine sahip olduğu, yaşama hoşgörü ve sevgiyle baktığı vb. özellikleri taşıdığı görülmektedir. Müziği bu yönleri ve işlevleri ile ele aldığımızda onun eğitsel yönde çok etkili bir araç olabileceği de doğaldır. Müzik, toplumun tüm öğelerini bünyesinde barındırır ve bu öğeleri geleceğe taşır. Geçmişle gelecek arasında önemli bir köprü görevini üstlenir. Bu açıdan da bakılacak olunduğunda müzik eğitiminin okul öncesi dönemde başlaması ayrı bir anlam kazanmaktadır'' (Mohan, 2008).

Sanat, sanat dalları içinde de müzik insanın hayatının her döneminde yer alır. Müzik eğitimi, insanın beden ve zihinsel gelişiminin en hızlı olduğu bebeklik ve erken çocukluk dönemde bu gelişime yardımcı olacaktır. Erken yaşta müzik eğitimine başlanmasının nedeni profesyonel müzisyen yetiştirmek değil, çocukta sağlıklı ve bilinçli bir gelişimi sağlamaktır. Okul öncesi dönemde müzik ve müzikle bağlantılı hareket, ses, söz ve tartım çocuğun tüm gelişimlerini etkiler. Müziğin çocuğa çok yönlü yararlarından bazıları şunlardır:

• Grup içinde şarkı söylerken veya müzik eşliğinde hareket ederken, arkadaşlarıyla uyum içinde olmayı öğrenerek disiplin alışkanlığı kazanır.

• Çocuk kendi kültür ve geleneklerini müzikle tanır; vatan ve ulus duyguları gelişir.

• Çevresine karşı duyarlı olur ve estetik duygusu gelişir.

• Yaratıcılığı artar.

• İşitme ve kulak gelişimi artar; sesini denetlemeyi ve güzel müziği ayırt etmeyi öğrenir.

• Şarkı söylerken nefesini kontrol etmeyi öğrenir ve akciğerleri gelişir (Öztürk, 2003).

Müziğin bunlar gibi çok yönlü yararlarından başka başlıca gelişim alanlarına etkisi büyüktür. Müziğin çocukta bilişsel, duygusal, bedensel ve psiko-motor, sosyal, dil gelişimine önemli derecede katkısı vardır.

3.5.2. Müziğin Çocukta Bilişsel Gelişime Etkisi

Okul öncesi dönemde verilen eğitim içerisinde yer alan bilgiler ve kavramlar müzik etkinlikleri aracılığıyla daha kolay öğretilebilir. Herhangi bir konuyu anlatırken konuyla ilgili şarkılar söylenilmesi, çalgılar eşliğinde müziksel etkinliklerle işlenen konunun dramatize edilerek öğretilmesi, öğretilmesi hedeflenen konunun kolay anlaşılır ve kalıcı olmasına katkı sağlamaktadır.

Çocuğun müzik eğitimi alması ve müzikle uğraşması onun zihinsel gelişimi açısından oldukça önemlidir. Müzik eğitimi alan ve müzikle ilgilenen çocuk denge ve koordinasyon becerisi, algılama, algıladığını belli bir düzen içerisinde tekrar etme, ezberleme, hatırlama verilen yönergeyi anlama ve bu yönergeye uyma, uzun-kısa, hızlı-yavaş, ses seviyeleri ayrımı gibi yetileri daha kolay kazanırlar.

3.5.3. Müziğin Çocukta Dil Gelişimine Etkisi

Müzik ve dil öğrenimi arasında önemli ölçüde benzerlikler vardır. Her ikisinde de temel unsur sestir. Her iki uygulamada da işitme sistemi etkin durumdadır. Her iki uygulamada da kısa ve uzun süreli bellekler etkin şekilde kullanılır. İkisinin de kendi içerisinde belirli kurallara göre işleyen bir sistem vardır. Dilde dilbilgisi kuralları, müzikte ise estetik kurallar söz konusudur. Her ikisinde de belirli bir ritmik ve tonal yapı gözlenebilir. Her ikisi de toplumların kültür ve yaşayışlarından etkilenmesinin yanı sıra yaşam düzeninin

işleyiş kural ve prensipleri, toplumun diline ve müziğine etki eder. Müzik ve dil insanın iletişim ihtiyacının karşılanmasını sağlayan iki araçtır. Dil aracılığıyla sözel iletişim gerçekleşirken, müzik yoluyla da müziksel iletişim gerçekleşir.

‘‘Çocuklar, müzik eğitimi aracılığıyla şarkı söylerken yeni sözcükler ve cümle kalıpları öğrenir, bunları tekrar ederken düzgün konuşmayı benimser ve dili gelişir. Sözcükleri doğru ve anlaşılır şekilde söylemeyi öğrenerek diksiyonu gelişir. Tekerleme ve saymacalar söylerken dil çevikliği kazanır, akıcı konuşma becerisi ve alışkanlığı gelişir. Söz ve müzik uyumu başarılı olan parçalar yoluyla, her sözcüğün tartımını ve vurgusunu doğru biçimde öğrenir, konuşması güzelleşir’’ (Sun & Seyrek, 2002, s. 32).

Müzik etkinliklerinin dil gelişimine etkilerinin arasında çocuktaki konuşma bozukluklarının ve yöresel ağız farklılıklarının giderilmesi ve söz dağarcığının gelişmesi yer almaktadır.

3.5.4. Müziğin Çocukta Sosyal ve Duygusal Gelişime Etkisi

Okul öncesi dönemde alınan müzik eğitimi, çocuğun duygusal ve sosyal gelişimine büyük katkılar sağlar. Bu dönemde çocuklar müzik etkinliklerinde bulunurken müzikle birlikte yaşadığı duygu ve düşüncelerini ifade edebildiği bir ortamda bulunurlar. Çocuk katıldığı müzik etkinlikleriyle duygusal yönden kendini geliştirir; çekingenlik, güvensizlik, içe kapanıklık, özgüven eksikliği, saldırganlık, korku gibi olumsuz duygu ve davranışlar, müzik etkinlikleri aracılığıyla olumlu duygu ve davranışlara dönüşür.

Müzik etkinlikleri içinde yer alan grup çalışmalarında içine kapanık bir çocuk, grup içinde dikkatleri üzerine çekmeden rahatlamayı, başkalarıyla birlikte bir iş yapmayı, hata yapmaktan korkmadan denemeyi, etkili iletişim kurmayı öğrenir. Bunun yanında özel yetenekleri olan çocuklar da solo çalışmalarla grup içinde öne çıkma imkânı bulur. (Öztürk, 2003).

Toplu şekilde yapılan müzik etkinliklerinde, çocuk kendini bir birey olarak değerli görmesinin yanı sıra bir gruba ait olduğunu fark eder ve sorumluluk duygusu gelişir. Arkadaşlarıyla birlikte şarkı söylediği, çalgı çaldığı bir müzik etkinliğinde bulunduğunda gruba uyum sağlamaya çalışırken sosyalleşmeyi de öğrenir. Tek başına bu aktiviteleri yaparken ise kendi başına bir iş yapmanın vermiş olduğu gurur ve özgüven duygusunu hissederek kişisel doyum sağlar.

3.3.5. Müziğin Çocukta Bedensel ve Psiko-Motor Gelişime Etkisi

‘‘Müzik etkinlikleri içerisinde yer alan çocuklar çeşitli müzik faaliyetlerinde bulunmaktadır. Bunlardan biri de şarkı söylemektir. Çocuk şarkı söylerken nefes alıp vermesini kontrol etmek zorundadır. Böylece çocuğun solunum sistemi ve akciğerleri gelişir’’ (Sun & Seyrek, 2002).

Okul öncesi dönemde, çocuğun arkadaşlarıyla birlikte veya kendi başına bir çalgı çalmaya çalışması veya ses veren bir araçtan ses çıkarmaya çalışması, çocuğun küçük ve büyük kaslarının gelişmesine yardımcı olur. Okul öncesi kurumlarında özel öğretim yöntemlerinin uygulanmasıyla beraber Orff çalgılarının kullanıldığı müzik etkinliklerinde, çocuk agogo, ksilofon, kastanyet, marakas, def, gibi çalgıları çalmaya çalışırken ellerini ve kollarını kullanmak zorundadır. Bu uzuvları kullanırken buradaki kaslarını da kullanmasının sonucu olarak kasları gelişir ve bedensel, psiko-motor gelişimi etkilenir.

Özçelebi (2008) tarafından, 5-6 yaş grubu çocukların aldıkları piyano eğitiminin motor becerilerinin gelişimine hangi yönde etki ettiğini saptamak, piyano eğitimi gören ve piyano eğitimi görmeyen aynı yaştaki çocukların motor becerileri bakımından farklılıklarını ortaya koymak amacıyla bir araştırma yapılmıştır. Araştırma sonucunda piyano eğitimi alan çocukların motor becerilerinde, piyano eğitimi almayanlara göre daha fazla gelişim gözlenmiştir.

Müzik etkinlikleri sırasında öğretilen şarkıların dramatize edilmesi, müziklere dansla eşlik edilmesi de çocukta bedensel ve psiko-motor gelişimi etkiler. Çünkü şarkıları dramatize ederken, dans ederken çocuk ellerini, kollarını, bacaklarını ve tüm vücudunu kullanır. Bu esnada çocuk zaman zaman zıplar, bazen yere çöker, bezen de kollarını ve ellerini kullanarak alkış yapar. Bu şekilde çocuğun küçük ve büyük kasları çalışarak bedensel ve psiko-motor gelişimi artar.

3.5.6. Okul Öncesi Dönemde Çocuğun Müziksel Gelişimi

Okul öncesi dönemi çocuklarının müziksel becerileri ve gelişimleri yaşlara göre farklılıklar gösterir. Müzik etkinlikleri planlanırken de bu farklılık göz önünde bulundurulmalıdır.

İnsanlarda işitme becerisi daha anne karnındayken başlar ve bebeğin en gelişmiş becerinden biridir. Doğum sonrasında da kendi sesinin kullanıp biçimlendirerek ve etrafındaki seslerle iletişimini artırarak işitme becerisini geliştirmeye devam eder.

0-1 yaş arasında çocuk seslere tepki vermeye başlar.

11-12 haftalık olan bebek insan seslerini diğer seslerden ayırt edebilirken, 14 haftalık olduğunda annesinin sesini başka seslere tercih edebilmektedir.

Seslere tepki verip ayırt edebilme becerisi gelişen bebek 6 aylık olduğunda müziği dinlemekle kalmayıp tepki de vermeye başlarlar. Bu dönemde bebek sesin geldiği tarafa döner ve ritmik sallanmalar ile kendince eşlik eder.

‘‘9 aylık bebekler, “mama” gibi iki hece ve ritmik ses kombinasyonlarının taklidini yapmakta, müzikli oyunları oynayabilmekte miyav, mo, hav gibi hayvan seslerini taklit edebilmektedirler’’ (Yavuzer, 2003).

12–24 aylık olduğunda çocuklar, müziğe olan ilgilerini daha da belli etmeye başlar. Duyduğu dinlediği seslerle, hareket veya başka bir ses arasında bağlantı kurabilmekte, müzik eşliğinde o müziğe uygun hareketler yapabilmektedirler.

Bu dönemde çocuklar kendi kendilerine şarkı söylemeye çalışırlar, kendilerinden müzik üretirler.

Çocuk iki yaşına geldiğinde sesi yüksek çıkan aletlerle ya da oyuncaklarla oynamaktan keyif alır. Bu dönemde çocuk davul, darbuka gibi kolay bir şekilde ses çıkarabileceği çalgılarla ilgilenir. Zaman içerisinde sürekli dinlediği şarkının, sesin veya oyunun tekrarlanmasını isterler ve bundan keyif alırlar. Dinlediği bir müziğe el çırparak, ellerini ve kollarını ritmik bir şekilde sallayarak, zıplayarak veya dönerek kendince eşlik eder.

3 yaşa geldiğinde çocuk müzik eşliğinde yaptığı hareketlerle müziksel gelişim adına önemli gelişmelerle kendini gösterir. Bu yaştaki çocuğun artık dil gelişiminin ve kelime dağarcığının da artmasıyla eskiden ritim ve ezgiye odaklandığı müziği sözlerini tekrarlayarak şarkıları söyleyebilirler. Bu yaş çocuklarına öğretilecek şarkılar ve dinletilecek müzikler deses aralığı geniş olmayan, sözleri çocuğun anlayabileceği ve somut kelimelerden oluşan müziklerden oluşmalıdır.

Dört yaşına geldiğinde çocuklar çeşitli ses ton ve ritimleri tekrar ederler. Drama çalışmalarına katılmaktan keyif alırlar. Bir hikayeyi, şarkıyı, hislerini ve düşüncelerini ifade etmek için müzik ögelerini kullanabilir. Müzikle beraber yaptıkları danslar, hareketler önceki yaşlarına göre gelişmiştir ve daha kontrollüdür. Bunun yanı sıra sesini de şarkıya uygun bir tonda kullanmaya çalışır. Dinlediği tekerlemeleri kısa şarkıları ezberler ve sıkça tekrar eder. Bu yaşta çocuklar kendince ürettiği basit ezgilerle mırıldanabilir. Basit

çalgılarla basit ezgiler üretebilir. Sesi alçak ve yüksek ton gibi bazı temel nitelikleriyle sınıflandırabilir.

5 yaşındaki çocuklar kendini kanıtlama ve takdir edilme gibi duygularının ortaya çıkmasıyla beraber öğrendiği ve kazandığı müziksel becerilerini insanlara göstermek ister ve bu sayede özgüven duygusu kazanır. Bu dönemde müzik eğitimine değinildiğinde ise bilinçli bir ses eğitimi dinleme ve kulak eğitimi, müzikal yaratıcılık eğitimi verilebilir. Ayrıca bireysel farklılıklar da göz önüne alınarak, çocuğun gelişimine bakılarak çalgı eğitimine da başlanabilir. Beş yaşına gelen çocuk kendi ezgisini bilinçli şekilde oluşturabilir. Şarkıları doğru bir şekilde tam olarak ezberler. Basit ritimleri doğru olarak tekrar eder. Bu yaş çocukları iyi bir müzik eğitimi aldığında ve doğru müzik etkinlikleri yapıldığında ses ve müzik düşünceleri yaratma, bunları organize etme ve yönlendirebilme becerisi kazanırlar.

‘‘5 yaş çocuklarının ses aralığının re-la veya re-si olduğu gözlenir’’ (Özal Göncü, 2009, s. 14).

6 Yaş: Altı yaşındaki çocukların fiziksel yapısının daha kuvvetli olması nedeniyle, vurmalı ve benzer çalgıları diğer yaş gruplarına göre daha rahat çalarlar. Ritim aletlerini müziğin içerisinde uygun ve doğru yerlerde kullanma konusunda dikkatlidir. Bu yaş çocukları ses gürlükleri arasındaki ayrımı kavrayabilirler. Basit düzeyde de olsa kendi ezgisini üretip bu ezgiye söz yazabilmektedirler. Toplu halde yapılan müzik çalışmalarda birlikteliği başarılı bir şekilde sağlayabilir. Çocuğun bu dönemde kas yapısı ve ince motor becerileri geliştiği için çalgı eğitimine de bu yaşta başlanması daha uygundur. Bu yaş grubu müziği harekete dönüştürme ve hikayeleştirme konusundaki becerisi diğer yaşlara göre daha çok gelişmiştir. Bu yüzden de müzik etkinliklerini dramatize etmede daha başarılıdır.

Altı yaş grubu çocukları çoğunlukla olayları, fikirleri ve duyguları karşılaştırıp bunlardan bir düşünce edinimi becerisine eriştikleri düşünüldüğünde güzel davranış kazandırma, olumsuz davranıştan vazgeçirme gibi davranışlar çocuğa Şarkı sözleriyle ve sevdiği müzik çalışmaları yoluyla kazandırılabilir.

3.6. Müzik Öğretim Yöntemleri

3.6.1. Genel Müzik Öğretim Yöntemleri

3.6.1.1. Kulaktan Öğretim Yöntemi

Kulaktan öğretim yöntemi erken çocuklukta temel müzik eğitimi verilirken nota okuması beklenmeyen, gelişim düzeyi nota okumaya elverişli olmayan çocuklara uygulanan bir müzik eğitimi yöntemi olarak ifade edilebilir.

Kulaktan öğretim yöntemi müzik eğitimi çerçevesinde en çok şarkı öğretiminde kullanılmaktadır. Okul öncesi dönem ile ilkokul kademesinin 1. ve 2. Sınıflarında çocuklara ezgileri ve sözleri bakımından akılda kalıcı ve parça parça öğretilmeye uygun şarkılar seçilerek kulaktan öğretim yöntemi ile öğretilebilir. Öğretilecek şarkının her bölümü kendi içinde bir müzikal uyum ve bütünlük taşımalı, sözleri anlaşılır akılda kalıcı, tekrar edilme açısından kolay olmalıdır. Öğretilecek şarkı her bölüm diğer bölümlerle bağlantılı ve duyumda güçlüğe yol açmayacak şekilde seçilmedir. Kulaktan öğretim yöntemindeki önemli noktalardan birisi ise öğretmenin çalışılan şarkının bölümlerini ve sonrasında tamamını sesiyle veya çalgısıyla örneklemesidir. Bu uygulama çocuğun derse olan ilgisini artırmanın yanı sıra çocuğun şarkıyı daha kolay öğrenmesini, şarkının öğrenci tarafından içselleştirilmesini ve doğru örneklem aracılığıyla öğrenilmesini sağlayacaktır. Bu doğrultuda şarkının öğretmen tarafından sesiyle ve çalgısıyla doğru örneklenmesi, eşliklendirilmesi büyük önem taşımaktadır.

3.6.1.2. Notayla Öğretim Yöntemi

Yazının icadı insanların var olan bilgilerini ve belgelerini sistemli bir şekilde kaydetme ihtiyacından doğmuştur. Müzikal anlamda ise bu ihtiyaç ses farklılıklarını kaydetme ve belgelendirme isteğinden doğmuştur. Müziğin kaydedilmesi için özel bir yazı dili geliştirmek amacıyla çeşitli toplumlar çözüm üretmeye çalışmışlardır. Geliştirilen nota sistemleri ses farklılıklarını ifade eden zaman içerisinde toplumların beğeni anlayışları kültürel ve sosyal gelişimlerine göre değişkenlik gösteren nota yazısı anlamında işaretler, şekiller veya bir alfabe olarak kullanılmış ve zamanla günümüzde kullanılan halini almıştır.

Nota ile öğretim yönteminin temelinde çocuklara müzik eğitimi verilirken ses ve işaret ilişkisinden yararlanarak, müziği herkesin anlayacağı şekilde net ifade etmek ve müziği

kalıcı biçimde öğretmek yer almaktadır. Nota ile öğretim yöntemiyle soyut olan sesler işaretler ve şekillerle somutlaştırılarak bireyin müziği daha açık bir şekilde kavramasını sağlayabilir. Somutlaştırma sayesinde müziğin içselleştirilerek öğrenilmesi sağlanır ve akılda kalıcılığı artar. İlgili kaynaklar incelendiğinde bu müzik öğretim yönteminin ilkokul kademesi 3. Sınıftan itibaren uygulanması uygun görülür. Erken çocukluk döneminde ise çocukların bilişsel gelişimi dikkate alındığında notayla öğretim yönteminin uygun olmadığı düşünülmektedir Nota ile öğretim yönteminin temelinde çocuklara müzik eğitimi verilirken ses ve işaret ilişkisinden yararlanarak, müziği herkesin anlayacağı şekilde net ifade etmek ve müziği kalıcı biçimde öğretmek yer almaktadır. Nota ile öğretim yöntemiyle soyut olan sesler işaretler ve şekillerle somutlaştırılarak bireyin müziği daha açık bir şekilde kavramasını sağlayabilir. Somutlaştırma sayesinde müziğin içselleştirilerek öğrenilmesi sağlanır ve İlgili kaynaklar incelendiğinde bu müzik öğretim yönteminin ilkokul kademesi 3. Sınıftan itibaren uygulanması uygun görülür. Erken çocukluk döneminde ise çocukların bilişsel gelişimi dikkate alındığında notayla öğretim yönteminin uygun olmadığı düşünülmektedir.

3.6.2. Özel Müzik Öğretim Yöntemleri

Eğitim alanlarında ilgili eğitim alanının temel amaç ve hedefleri doğrultusunda o alana ilişkin bazı eğitim yaklaşımları uygulanmaktadır. Müzik eğitiminde de müzik alanının hedefleri doğrultusunda bireyin duyuşsal, bilişsel ve psiko-motor becerileri göz önüne alınarak müzik öğretim yaklaşımları uygulanmaktadır. Bu alanın temel amacı bireye müziğe ilişkin kavram ve uygulamaların kavratılmasını ve uygulanmasını sağlamaktır. Bu anlamda özellikle erken çocukluk dönemindeki bireylere müziği ritim, dans ve oyunlar aracılığıyla eğlendirerek ve somutlaştırarak öğretmek amacıyla geliştirilen özel müzik öğretim yöntemleri kullanılmaktadır.

3.6.2.1 Dalcrose Öğretim Yöntemi

Emile Jaques Dalcroze'un geliştirdiği bu yöntem Eurhythmics olarak bilinmektedir. Ritim çalışmalarına dayanan bu yöntemin ortaya çıkmasında etkili olan unsur olarak insan bedeninden üretilen doğal ritimlerden esinlenildiği kabul edilir. Bu yöntemde hareket etkeni müzikal etkinliklerin temelidir. Dalcroze yöntemi ile yapılan müziksel etkinliklerde müziğe ilişkin tüm etkinlikler hareket ile meydana gelmektedir. Derse başlama süreci adım

ritimleri ile gerçekleşebilir. Öğrenciler, duydukları sese ve ritme uygun olacak şekilde yine vücutla çıkarabilecekleri seslerle doğaçlama doğaçlama hareketlerle eşlik ederler. Doğaçlama yapabilmek bireyin hissedebilme, yapabilme, gösterebilme becerilerini geliştirmenin yanı sıra özgüven gelişimine katkı sağlamaktadır. Dalcrose yönteminde müziğin hareketle ifade edilmesinde uygulanan; kuvvetli zamanlarda yapılan hareketlerin daha büyük, zayıf zamanlar yapılan hareketlerin ise daha küçük olmasıyla bireyin müzikte zaman kavramını algılaması, kavraması ve ayırt etmesi beklenir. Bu ve benzer uygulamalar bireyin öğrenmesini kolay ve elde edilmesi mümkün yollarla gerçekleştirebilmesini sağlayarak müzik eğitim sürecini daha zevkli bir hale dönüştürmektedir.

3.6.2.2. Kodaly Öğretim Yöntemi

Besteci Zoltan Kodaly tarafından geliştirilen Kodaly Öğretim Yöntemi ile müzik eğitiminin çocuklara, hayatlarının en erken döneminde verilmesi gerekliliği vurgulanmaktadır. Çocuğun doğal gelişiminin beraberinde müzik eğitiminin de eşlik etmesi gerektiğini savunan Kodaly'ın bu yönteminde müzikal anlamda okuyup yazabilen bilinçli yetişkinlerden meydana gelen bir toplum yapısına sahip olmak hedeflenmiştir.

"Kodaly yöntemi, çeşitli ritmik heceler, fonomimi ismiyle adlandırılan el işaretleri, yer değiştirebilen do (aralıklama sistemi) ve solfej eğitimi gibi teknikler içerir." Bu teknikler uygulanırken farklı şarkıların kullanımı önerilmektedir. Halk şarkıları, çocuk şarkıları ve tekerlemeleri veya büyük bestecilerin eserleri kullanılabilir. Bu tekniğin uygulanmasında özen gösterilmesi gereken konu, eğitim verilecek çocuğun genel özellikleri ve yaşamakta olduğu olgularının dikkate alınmasıdır'' (Özeke, 2007).

Kodaly yönteminde, teorik bilgilerin öğretilmesinden önce çocuğun sevdiği, ve aşina olduğu şarkıların kulaktan öğretim yoluyla öğretilmesindeki temel amaç, öğrencilerin işitsel becerileri geliştirilmeden, müziksel sembollere geçilmemesi görüşünden kaynaklanmaktadır. Bu yöntem ile bir konu öğretileceği zaman bilinenden bilinmeyene diğer bir deyişle kolaydan zora giden bir sistem uygulanması hedeflenir. Buna bağlı olarak öğretilecek konu; ilk adımda oyunlarla ve şarkılarla çocuğun farkında olmadan konuya aşina olması sağlanır ve sonraki adımda semboller tanıtılır.

3.6.2.3. Orff Öğretim Yöntemi

Alman besteci ve müzik eğitimcisi olan Carl Orff (1895-1982) tarafından geliştirilen Orff yöntemin temelinde yaşayarak öğrenme yer almaktadır. Bu müzik eğitim yönteminde de ritmin önemli bir yeri vardır. Bu yöntemde vücut, bir ritim çalgısı gibi kullanılmakta ve doğaçlama yapılan hareketlerle müziğin ifade edilmesi beklenmektedir.

Orff-Schulwerk yaklaşımı Erken çocukluk döneminde kullanılan en geçerli ve kullanılması gereken metodlardan biridir. Bu yaklaşım çeşitli gelişim amaçlarını gerçekleştirmeyi hedefleyen çalışmaları içerir. Orff-Schulwerk çocukların işitsel ve ritimsel algılarını geliştirecek çalışmalar, adım sesleri, konuşma sesleri gibi doğal seslerin ritimlerinin ifade edilmesi, tekerleme, sayışma yada bazı metinlerin ritmik yapısına uygun hareketler üretme, sonrasında sesleri beden perküsyonu ve Orff çalgılarına aktarımı gibi çalışmaları içerir. Orff-Schulwerk temelli müzik öğretiminde, "bedensel perküsyon" ismiyle bilinen vücudun çeşitli yerlerine vurarak ritim oluşturma çalışmaları da bu yaklaşımın önemli etkinlik türlerinden biridir.

Günümüzde Orff-Schulwerk öğretisinde kullanılmakta olan çalgılar Orff çalgıları olarak bilinmektedir. Bunlardan ritim çalgıları olarak adlandırılan bongo, def, davul, kastanyet, kongo, marakas, çelik üçgen v.b. Orff'un yarattığı çalgılar olmamasının yanı sıra Orff bu çalgıların çocukların müzik eğitiminde kullanılması fikrini benimseyerek değişik ülkelerde çalınan bu çalgıları düzenlemiş ve bugünkü hale getirmiştir.

Orff çalgıları olarak biline ezgili vurmalı çalgılardan metalofon, ksilofon, glockspielleri Orff kendisine hediye edilen Afrika ksilofonundan ilham alarak geliştirmiştir.

3.6.2.4. Suzuki Öğretim Yöntemi

Shinichi Suzuki (1898-1998) tarafından geliştirilen Suzuki öğretim yöntemi çocuklarda müzik kulağının geliştirilmesini hedeflemektedir. Çocuktaki müzik kulağının gelişmesi, çocuğun müzik aleti çalabilmesi için ihtiyacı olan bilgi ve birikim bakımından büyük önem taşımaktadır. Suzuki yönteminde çalgı eğitiminin çocuklara erken yaşlarda verilmesi benimsenmiştir. Bu bağlamda çocuklara çalgı eğitimi 3-4 yaşlarından itibaren verilmeye başlanmaktadır. Yöntemde bire bir eğitim yapılmanın yanı sıra akran eğitiminden de faydalanmak amacıyla dersler uygun gruplamalarla da yapılabilir. Çalgı eğitiminin ardından nota eğitimi verilmeye başlanır. Fakat bu nota eğitiminin verilebilmesi çocuğun gelişim düzeylerine, sahip olduğu yeteneğe ve yaşına göre değişiklik göstermektedir

Suzuki çocukların belli oranda müzik yeteneğine sahip olarak dünyaya geldiğini, fakat sonrasında anne, baba ve çevresinden duyduğu müziklerle kulak gelişiminin oluştuğu ve şekillendiğini vurgulamaktadır. Bu anlamda yetenek bütünüyle doğuştan değil doğru yöntem kullanılarak sabır, çalışma ve tekrarla doğuştan gelen yeteneğin işlenerek geliştirilebileceğini savunmaktadır. Suzuki müzik eğitimi yöntemiyle dinleme, ezberleme, hafızada tutma ve taklit etme becerilerini geliştirmeyi hedefler. Hedeflenen bu beceriler, çoğunlukla çocuklarda çalgı eğitiminde yararlanılan ve yaygınlaşan Suzuki öğretim yöntemiyle sağlanır.

3.7. Okul Öncesi Eğitim Kurumlarındaki Müzik Etkinlikleri

Okul öncesi eğitim kurumlarında verilen müzik eğitimi ve müzik etkinlikleri çoğunlukla okul öncesi öğretmenleri tarafından uygulanmaktadır. Bazı özel kreşlerde veya anaokullarında ise müzik etkinlikleri müzik öğretmenleri tarafından uygulanmaktadır. Bu kurumlarda okul öncesi öğretmenleri veya müzik öğretmenleri teorik ve uygulama açısından yeterli müzik bilgisine sahip olmalarının yanı sıraokul öncesi çağındaki çocukların gelişim özellikleri, becerileri hakkında detaylı bilgiye sahip olmaları bu kurumlarda yürütülen müzik etkinliklerini daha verimli hale getirmektedir.

Okul öncesi eğitim kurumlarındaki müzik etkinliklerinde şarkı dinleme-söyleme, yaratıcı dans, müzikli dramatizasyon, ritim, ses dinleme ve ayırt etme çalışmaları yer almaktadır.

‘‘Dinletilen müziğin konusu veya hikâyesi varsa çocuklara anlatılmalıdır. Hikâye anlatılırsa, çocuk müzik dinlerken hikâyeyle bağlantı kurmaya çalışır, dinlediği müziğin hikâyenin hangi bölümüyle bağlantılı olduğunu bulmaya çalışır. Bu şekilde çocuğun hayal gücü, zekâsı ve belleği gelişir; ruhsal yönden de gelişme kaydeder’’ (Sun & Seyrek, 2002).

3.7.1. Şarkı Dinleme- Söyleme Çalışmaları

Şarkı dinleme-söyleme çalışmaları, okul öncesi eğitim kurumlarındaki müzik etkinliklerinin temel çalışmalarından biridir. Bu çalışmaların önemli bir basamağı ise ses eğitimi ve nefes çalışmalarıdır. Ses eğitiminin amacı; doğru nefes alma ve kullanma, kelimeleri doğru telaffuz edebilme ve ileride karşılaşacağı fiziksel problemleri en aza indirgeme olarak sıralanabilir. Çocukların güzel ve rahat söyleyebilmeleri günlük yaşamında konuşurken şarkı söylerken diyafram nefesini kullanabilme ve günlük yaşamında doğru nefes kullanımı sağlamaktadır.

Çocuğun yaşı ve gelişimi göz önünde bulundurularak seçilecek şarkı, kelime dağarcığı açısından öncelikli olarak dil gelişimine katkı sağlayacaktır. Çocuk öğreneceği şarkıda yer alan kelimeleri ve bu kelimelerin anlamını henüz bilmese de ezberleyerek diline aktaracak, zamanla tanıyıp bu kelimeleri anlamlandıracaktır. Şarkıdaki kelimelerin şarkının ezgisi ve ritmine uygun olarak söylenmesine çalışılması, dil, ağız, dudak kaslarının kullanım hakimiyetini arttırmasının yanı sıra tümüyle ses organlarını çalıştıracağı nedeniyle telaffuzu daha doğru ve anlaşılır hale getirecektir.

Çocuğun gelişimine önemli katkıları olan şarkı söyleme çalışmalarında, öğretmenin öğreteceği şarkıları seçerken üzerinde durması gereken önemli kriterler vardır. Çocukların söyleyeceği şarkıların konusu çocukların günlük yaşamlarıyla ilgili olmalıdır. Böylece çocuklar bildikleri çevreden hareketle şarkıyı daha rahat öğrenebilir. Öğretilecek şarkıların sözleri kısa, sade ve akılda kalıcı olmalıdır. Şarkının sözlerinin değiştirilmeye elverişli olan bir ezgisi varsa çocukların yeni sözler bulması ile kendi şarkılarını oluşturmasıyla yaratıcılığı geliştiren şarkı söyleme etkinliklerine yer verilebilir. Seçilen şarkılar konularla ilgili kavramları geliştirir nitelikte, hareketli, eğlendirici ve yeri geldiğinde sakinleştirici olmalıdır. Öğretmen şarkıyı seçerken çocukların yaş grubu ve müziksel gelişim düzeyleri konusunda dikkatli olmalıdır. Seçilen şarkının ses sınırlarına dikkat edilmeli ve şarkı söyletilecek çocukların seslerine uygun olmasına özen gösterilmelidir. Seçilen şarkı çocukların sesine uygun olmalıdır.

Okul öncesi dönemindeki çocuklar için nota soyut bir kavram olması nedeniyle şarkı öğretimi nota ile yapılmaz ve kullanılmaz. Bunun yerine kulaktan öğrenme yöntemi kullanılmaktadır. Kulaktan şarkı öğretimi tümüyle öğretim ve parça-bütün-parça yöntemleri olmak üzere iki farklı yolla yapılabilir.

Şarkı öğretiminde hikâye anlatma tekniklerinden yararlanmak, dramatizayson yönteminde yararlanmak, hareketle eşlik etmek, öğretmenin çalgı kullanması veya CD, DVD oynatıcı, akıllı tahta, bilgisayar gibi görsel ve işitsel olarak zengin içerik sağlayan iletişim araçlarından yararlanması, çocukların şarkıyı öğrenmelerini kolaylaştırır ve eğlenceli hale getirir. Doğru ses çıkarmada güçlük çeken çocuklar öğretmene ya da doğru ses çıkaran çocuklara yakın bir yere oturtulmalıdır. Ay içerisinde iki veya dört şarkı öğretilmesi ve bu şarkıların ay içerisinde tekrar edilmesi yeterli olacaktır.

3.7.2. Ses Dinleme ve Ayırt Etme Çalışmaları

Çocuklarda öncelikli olarak gelişen becerilerinden birisi de işitsel algıdır. İşitsel algının gelişebilmesi için de okul öncesi eğitim kurumlarında uygulanan işitsel müzik etkinliklerinin etkisi büyüktür. İşitsel algıyı geliştirerek çocuklarda dinleme becerici sağlayan sesler arasındaki ayrımı farketmelerine yardımcı olan bu etkinlikler ses dinleme ve ayırt etme çalışmalarıdır. Ses dinleme ve sesleri ayırt etme çalışmaları, çocukların çevrelerindeki sesleri iyi tanımalarını ve o sesleri anlamlandırmalarını, çevredeki sesleri daha dikkatli dinleyip daha bilinçli yorumlamaları, duydukları seslere dikkatlerini yoğunlaştırmalarını sağlar.

Uygulanan ses dinleme ve ses ayırt etme çalışmaları çocukların duydukları sesi o sesin kaynağıyla eşleştirebilme, duydukları sesin yönünü ayırt etme ve ses şiddetini anlayabilme gibi kazanımları elde eder. Ses ayırt etme çalışmalarında ses çıkarma niteliği taşıyan her nesne kullanılabilir. Bunlar çeşitli çalgılar, geri dönüşüm malzemelerinden türetilmiş nesneler, oyuncaklar olabilir.

3.7.3. Ritim Çalışmaları

Okul öncesi dönemde ritim çalışmaları çocuklar için oldukça önemlidir. Bu yaştaki çocuklar müziklere ritmik olarak eşlik etmeyi çok severler ve ritim çalışmalarına yatkındırlar. Bu dönemdeki çocuklar duydukları müziklere elleriyle, ayaklarıyla ve bedenleriyle kendilerince ritim tutarak, hareket ederek tepki verirler. Bu hareketler çocuğun büyümesiyle beraber zamanla müzik ile uyumlu ritmik hareketlere dönüşür. Okul öncesi dönem çocuklarının uyguladığı müzik eşliğinde ritmik hareketler yapması ya da çeşitli ritim çalgıları çalabiliyor olması motor kaslarının gelişmesine de katkı sağlamaktadır.

Okul öncesi dönemde uygulanan ritim çalışmaları çocukların işitsel yeteneğini ve dikkat becerisini geliştirirken hareketlerinde de koordinasyon, çeviklik ve incelik kazanmasına katkı sağlamaktadır. Ayrıca eşlik etme, birlikte çalma, söyleme ve hareket etme becerisi kazanarak, birlikte çalma kurallarına uyma gerekliliğinden dolayı disiplinli olmaya alışır.

Ritim çalışması uygularken çocukların vücut dilini kullanarak yapılan etkinlikler veya ya da Orff aletleriyle çeşitli ritim çalışmaları yapılabilir.

‘‘Ritim çalışmaları, müziğe uygun yürüme, dans etme, hareket etme, taklit yapma gibi şekillerle müzik eşliğinde, çocukların, dinletilen bir müziğe veya söylenen bir şarkıya vücutlarıyla, el ve ayaklarıyla ya da ritim aletleriyle verilen ritim kalıbıyla eşlik ederek yaptırılabilinir. Ayrıca ritim çalışmaları, çocuklara verilen ritime ya da müzik eşliğinde müziğin ritmine göre hareket ettirilerek jimnastik çalışmalarıyla da yaptırılabilinir’’ (Oğul, 2009, s. 18).

Ritim çalışmalarını desteklemek amacıyla çeşitli ezgili veya vurmalı çalgılar, oyuncaklar, atık malzemelerden yapılan çalgılar ve Orff çalgıları kullanılabilir. Metalofon, ksilofon, davul, çelik üçgen, zil, trampet, tef, kastanyet, marakas, ritim çubukları, tahta kaşıklar, balık sırtı gibi çalgılar ve bazı ses veren oyuncaklar müziklere ritimle eşlik etmek ya dasadece ritim oluşturmak amacıyla kullanılabilecek araç-gereçler olarak sıralanabilir.

3.7.4. Yaratıcı Dans Çalışmaları

Müziğin temposuna uygun olarak yapılan ve estetik önem taşıyan düzenli vücut hareketlerine dans, yalnızca müziğin ritmine temposuna uygun insanın içinden geldiği gibi, doğaçlama olarak yapılan danslar da yaratıcı dans olarak tanımlanabilir. Duygu ve düşünceleri zıplama, koşma, sallanma, yuvarlanma gibi büyük beden hareketleri yoluyla ifade etmek rahatlatıcıdır. Bu şekilde bir ifade biçimi çocuktaki enerjinin, dışa vurularak kullanılmasını sağlar, çocuktaki fazla enerjinin atılmasını sağlayarak gerginlik ve huzursuzluk hissini en az seviyeye indirmeye yardımcı olur.

Yaratıcı dans çalışmaları çocuğu yaratıcılığa yönelmesinin yanı sıra çocuğun duygu ve düşüncelerini doğaçlama hareketler yoluyla davranışa dönüştürebilme yetisi kazandırır. Müziğin ezgi ve ritmini bir bütün olarak algılar ve hisseder. Büyük ve küçük kas hareketlerinde koordinasyonu geliştirmesinde önemli rol oynayarak çocuğun psikomotor gelişimine katkı sağlar. Ayrıca bu çalışmalar toplu şekilde yapılması nedeniyle çocuğun sosyalleşmesine de yardım etmektedir.

Yaratıcı dans etkinliklerinde kullanılacak müziklerin seçimi bilinçli yapılmalıdır; müziğin temposuna dikkat edilmeli çok ağır ya da çok hızlı olmamasına özen gösterilmelidir. Ayrıca kullanılacak müziğin tartım yapısı çok değişken olmamalı ve sözlü müzik kullanılmamalıdır. Çünkü müzik içerisinde geçen sözler, çocuğu etkiler ve yaratıcı dans çalışmasını dramatizasyona dönüştürebilir.

Yaratıcı dans etkinlikleri uygulanırken öğretmen çocukların hareketlerini yönlendirmemeli, çocuklara yalnızca rehberlik etmelidir. Çocuklar içlerinden geldiği şekilde dans etmeliler ve kendi yaratıcılıklarını kullanmalıdırlar. Öğretmen sadece müziği yöneterek ritmine uymalarını denetlemeli ve müziğe uygun örnek hareketler ve figürler göstermemelidir.

3.7.5. Müzikli Dramatizasyon (Oyunlaştırma) Çalışmaları

‘‘Bir olayı, bir öyküyü, insan, hayvan ve doğa devinimlerini abartarak oyun durumuna getirmeye dramatizasyon (oyunlaştırma) denir. Oyunlaştırmanın müzikle ya da müzik eşliğinde yapılmasına müzikli dramatizasyon denir. Müzikli dramatizasyon örnekleri başlıca dört grupta toplanır. Bunlar; şarkılı öykünmeler, şarkılı oyunlar, müzik eşliğinde öykünmeler ve tartım çalışmalarıdır’’ (Sun & Seyrek, 2002, s. 100).

Müzikli dramatizasyon çalışmaları, müzik etkinlikleri içinde önemli yere sahiptir ve çocuğun gelişim alanlarına etkiler. Müzikli dramatizasyonda çalışmalarında söz, müzik, dans, hareket, drama birbiriyle bağlantılı ve iç içedir. Bu sayede çocuğun işitsel, duygusal, sosyal, bilişsel ve psikomotor gelişimleri bu etkinlikler esnasında gelişme göstermektedir.

Müzikli dramatizasyon çalışmalarında, öğretmen önce hikayeyi anlatır. Çalışmada seslerin kullanıldığı bölümlerinde "bu sesi neyle çıkarabiliriz?" gibi soru-cevap olarak çocuklardan kullanacakları araç-gereçleri belirlemeleri istenir. Hikâyede belirlenmiş olan seslere ve rollere uygun olarak çocuklara görev dağılımı yapılır. Hikâye bir yandan oyunlaştırılırken, çocuklar uygun olan yerlerde ses efektleri ve seçtikleri materyaller ile hikâyeye eşlik ederler.

3.7.6. Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Müzik Köşesi

Okul öncesi eğitim kurumlarında müzik köşesi bulunması gerekmektedir. Mümkün olduğu durumlarda müzik köşesi yerine ayrı bir müzik odasının olması daha yararlı olacaktır. Ülke genelinde son zamanlarda açılan resmi bağımsız anaokullarının imkânları iyi olduğu için, bu anaokullarında imkan dahilinde müzik odası veya müzik köşesi bulunmaktadır. Özel anaokullarında da maddi olanakların iyi olması sebebiyle müzik köşesi veya müzik odaları bulunmaktadır. Fakat İlkokul bünyesinde açılan anasınıfları için aynı şeyleri söylemek pek mümkün değildir. Okullarda açılan anasınıflarında yer unsuru sorun teşkil etmesiyle ayrı bir müzik odası açılamamaktadır. Yine de bu anasınıflarının bazılarında, imkanları doğrultusunda sınıflarında müzik köşeleri oluşturulmaya çalışılmaktadır. Fakat maddi

imkânsızlıklar bu sınıflarda çalgılar ve araç-gereç açısından müzik köşelerini yetersiz bırakmaktadır.

Okul öncesi eğitim kurumlarındaki müzik etkinliklerinin verimli olması bu kurumlarda uygulanan eğitimin hedefleri arasında yer aldığı düşünüldüğünde müzik odasının olması gerekli görülmektedir. Yapılan müzik odasının ise fiziki şartları uygun hale getirilmeli, içinde yapılacak etkinliklere uygun çeşitli çalgılar ve müzik çalışmalarında kullanılabilecek teknolojik cihazlar bulunmalıdırlar.

BÖLÜM IV

YÖNTEM

Bu bölümde, araştırmada izlenen yöntem, araştırmanın modeline ilişkin açıklamalar, araştırmanın evren ve örneklemi, veri toplama araçlarına ilişkin bilgiler ve verilerin çözümlenmesinde kullanılan istatistiksel teknikler yer almaktadır. Araştırma için gerekli verileri elde etmek amacıyla hazırlanan anket soruları okul öncesi lisans programında yer alan ders içerikleri ve milli eğitimin okul öncesi öğretim programında yer alan gelişim özellikleri, bu gelişim özelliklerine ilişkin kazanımları, göstergeleri ve açıklamaları doğrultusunda hazırlanmış, uzman görüşü alınarak oluşturulmuş, örnek gruba uygulanmış ve tekrar güncellenmiştir.

4.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırmada Tarama Modeli kullanılmıştır. Tarama Modelleri zamansal süreçte var olan veya var olmuş durumların saptanmasında kullanılan yöntemlerdir.

“Geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır” (Karasar, 2008, s. 77).

Araştırmanın yapılandırılmasında öncelikle kaynak tarama yapılmış, konu ile alakalı belgeler incelenmiş, uzman kişilerin görüşleri doğrultusunda ölçme araçları yapılandırılmıştır.

Araştırmada; Sivas ilindeki MEB’e bağlı ilkokulardan seçilen okul öncesi öğretmenlerine, uygulamakta oldukları müzik etkinliklerine ilişkin görüşlerini belirlemek amacıyla araştırmacı tarafından geliştirilen anket uygulanmıştır. Anketlerden elde edilen verilere göre okul öncesi öğretmenlerinin almış oldukları müzik eğitimi doğrultusunda uygulamakta oldukları müzik etkinliklerine ilişkin görüşleri amaçlanmıştır. Bu özellikleri

ile araştırma, betimsel bir çalışma olup tekil tarama modelli araştırma içerisine girmektedir.

“Tekil tarama modelli araştırmalar, genel tarama modeli içinde yer alıp, değişkenlerin, tek tek, tür ya da miktar olarak oluşumlarının belirlenmesi amacıyla yapılan araştırma modelleridir’’ (Karasar, 2008, s. 111).

4.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini; 2020-2021 eğitim-öğretim yılının I. döneminde, Sivas ilinde bulunan, Milli Eğitim Bakanlığı’na bağlı 55 ilkokul kurumunun bünyesinde yer alan anasınıflarında görev yapmakta olan 80 okul öncesi öğretmeni oluşturmaktadır. Örneklemini ise; bu kurumlar arasından rastgele seçilen, araştırmaya gönüllü olarak katılan, üniversitelerin lisans veya ön lisans programlarından mezun olmuş 80 okul öncesi öğretmeni oluşturmaktadır.

Kişisel Bilgi Formundan elde edilen verilere göre; örneklemi oluşturan öğretmenlerin cinsiyetlerini, hizmet sürelerini, mezun oldukları üniversite ve bölümlerini gösteren dağılımlar frekans ve yüzde değerleri olarak aşağıda tablolar halinde verilmiştir.
Ankete katılan okul öncesi öğretmenlerinin çalışma süreleri tablo 3’deki gibidir.

Tablo 3

Cinsiyet Değişkeni İçin Frekans ve Yüzde Değerleri

Cinsiyet	F	%
Kadın	76	95
Erkek	4	5
Toplam	80	100

Tablo 3’te görüldüğü üzere, örneklem grubunun %95’İ kadın; %5’İ erkek olmak üzere toplam 80 öğretmenden oluşmaktadır.

Tablo 4

Hizmet Süresi Değişkeni İçin Frekans ve Yüzde Değerleri

Hizmet Süresi	F	%
1-5 Yıl	25	31,25
6-10 Yıl	40	50
11-15 Yıl	9	11,25
16-20 Yıl	6	7,5
21 ve Üzeri	-	-
Toplam	80	100

Tablo 4'te görüldüğü gibi, örneklem grubunun 25'i (%31,25) 1-5 yıl, 40'ı (%50) 6-10 yıl, 9'u (%11,25) 11-15 yıl, 6'sı (7,5) 16-20 yıl hizmet süresine sahip toplam 80 öğretmenden oluşmaktadır.

Bu tablodaki verilere göre okul öncesi eğitim veren kurumlardaki eğitimcilerin çoğunlukla 1-10 yıllık mesleki çalışma süresine sahip okul öncesi öğretmenleri tarafından yürütüldüğü söylenebilir.

Tablo 5

Mezun Olunan Üniversite Değişkeni İçin Frekans ve Yüzde Değerleri

Mezun Olunan Üniversite	F	%
Cumhuriyet Üniversitesi	47	58,75
Anadolu Üniversitesi	20	25
Karadeniz Teknik Üniversitesi	4	5
Diğer	9	11,25
Toplam	80	100

Tablo 5'te görüldüğü gibi, örneklem grubunun 47'si (%58,75) Cumhuriyet Üniversitesi, 20'si (%25) Anadolu Üniversitesi, 4'ü (%5) Karadeniz Üniversitesi, 9'u (%11,25) diğer üniversitelerden mezun olan toplam 80 öğretmenden oluşmaktadır.

Bu bulgular doğrultusunda araştırmanın örneklemini oluşturan öğretmenlerin büyük bir çoğunluğu Cumhuriyet Üniversitesi ve Anadolu Üniversitesi'nden mezun olduğu ve örneklem grubunun %58,75'inin de okuduğu üniversitenin bulunduğu şehirde görev yaptığı gözlemlenmektedir.

Tablo 6

Mezun Olunan Bölüm Değişkeni İçin Frekans ve Yüzde Değerleri

Mezun Olunan Bölüm	F	%
Okul Öncesi Öğretmenliği	67	83,75
Çocuk Gelişimi ve Eğitimi	13	16,25
Diğer	-	-
Toplam	80	100

Tabloda 6'da görüldüğü gibi, örneklem grubunun 67'si (%83,75) Okul Öncesi Öğretmenliği, 13'ü (%16,25) Çocuk Gelişimi ve Eğitimi bölümlerinden mezun olmuştur.

Bu bulgulara göre araştırmaya katılan 80 okul öncesi öğretmeninin %83,75 'i yani örneklem grubunun çoğunluğu okul öncesi öğretmenliği bölümünden mezun olduğu söylenebilir.

Tablo 7

Eğitim Düzeylerine İlişkin Frekans ve Yüzde Değerleri

Eğitim Düzeyi	F	%
Ön lisans	13	16,25
Lisans	64	80
Yüksek Lisans	3	3,75
Doktora	-	-
Diğer	-	-
Toplam	80	100

Tablo 7'de görüldüğü gibi araştırmanın örnekleminin oluşturan öğretmenlerin %16,25'i ön lisans mezunu, %80'i lisans mezunu, %3'ü ise yüksek lisans mezunudur.

Bu bulgulara göre okul öncesi eğitim kurumlarında görev yapan okul öncesi öğretmenlerinin büyük bir çoğunluğunun lisans düzeyinde eğitime sahip olduğu görülmektedir.

4.3. Veri Toplama Araçları ve Geliştirilmesi

Veri toplama araçlarının geliştirilmesinde öncelikle ilgili literatür (Bilimsel araştırma, tez, makale, kitap, internet ortamı vb.) taranmış, incelenmiş elde edilen veriler ile ölçme araçlarının kavramsal çerçevesi belirlenmiş ve geliştirilmiştir.

Bu araştırmada;

- Kişisel bilgi formu (Ek 1),
- Müzik etkinliklerine yönelik öğretmen görüşlerinin belirlenmesine ilişkin anket formu (Ek 2) olmak üzere 2 çeşit veri toplama aracı kullanılmıştır.

"Kişisel Bilgi Formu" okul öncesi öğretmenlerinin demografik bilgilerini belirlemek amacıyla; cinsiyetleri, yaşları, mesleki kıdemleri, öğrenim durumları, mezun oldukları üniversite, mezun oldukları kurum, çaldıkları enstrüman ve müzik etkinliklerini okulda uygulama imkanlarını içeren sorular yer alacaktır.

"Müzik etkinliklerine yönelik öğretmen görüşlerinin belirlenmesine ilişkin anket formu" okul öncesi öğretmenlerinin eğitim sürecinde aldıkları müzik eğitimini kapsamaktadır. Anket Formu iki bölümden oluşmaktadır.

Anketin ilk bölümünde aldıkları müzik dersine ilişkin sorular sorulmuştur. Bu bölümde toplam 12 soru vardır. İkinci bölümünde ise aldıkları müzik eğitiminin içeriğine, aldıkları müzik eğitiminin kendi derslerinde kullanım durumlarına ilişkin sorular sorulmuştur. Bu bölümde toplam 38 soru bulunmakla birlikte öğretmenlerin görüşlerini bildirebileceği son bir boş alan bulunmaktadır.

4.4. Verilerin Toplanması

Araştırma verilerinin toplanmasında kullanılan anket formu 2020-2021 eğitim öğretim yılında Sivas'ta görev yapan okul öncesi öğretmenlerine uygulanmıştır. Veri toplama araçları dağıtıldıktan sonra katılımcılara araştırmanın konusu, amacı ve veri toplama araçlarının içeriği hakkında bilgi verilmiştir. Araştırmaya katılımda gönüllülük ilkesine uyulmuş, anketlerin uygulanması ve toplanması sürecinde gizlilik ilkesine özen gösterilmiştir.

4.5. Verilerin Değerlendirilmesi

Araştırmanın amacı ve ana problemi gözetilerek elde edilen veriler ve araştırmaya katılanların kişisel özellikleri ile ilgili tanımlayıcı istatistiksel analizler için frekans ve yüzde teknikleri kullanılmıştır.

BÖLÜM V

BULGULAR VE YORUMLAR

Bu bölümde araştırmacı tarafından uygulanan ankette yer alan soruların cevaplarına ilişkin verilerin ve istatistiksel çözümlemeleri sonucunda elde edilen bulgulara ve yorumlara yer verilmiştir.

Tablo 8

Üniversitede Müzik Dersi Almalarına İlişkin Frekans ve Yüzde Değerleri

Müzik Eğitimi Alma Durumları	F	%
Evet	77	96,25
Hayır	3	3,75
Toplam	80	100

Tablo 8'de görüldüğü gibi araştırmanın örneklemini oluşturan öğretmenlerin %96,25'i üniversitede müzik dersi almış olup, %3,75'i üniversitede müzik eğitimi almamıştır. Bu bulgulara göre ankete katılan okul öncesi öğretmenlerinin tamamına yakınının üniversitede müzik eğitimi aldığı gözlemlenmektedir.

Ankete katılan öğretmenlerin müzik etkileri için ayrı bir sınıfı olup olmadığına yönelik bilgiler tablo 9'daki gibidir.

Tablo 9

Uygulanan Müzik Etkinlikleri İçin Ayrı Bir Müzik Sınıfı Bulunma Durumuna İlişkin Frekans ve Yüzde Değerleri

Müzik Sınıfı Bulunma Durumları	F	%
Evet	3	3,75
Hayır	77	96,25
Toplam	80	100

Tablo 9' da görüldüğü gibi örneklemi oluşturan öğretmen grubunun %96,25'inin uygulanan müzik etkinlikleri için ayrı bir sınıfa sahip olmadıkları görülmüştür.

Bu bulgular doğrultusunda okul öncesi eğitim kurumlarında, müzik etkinlikleri için ayrı bir sınıfın olmadığı ve bu etkinlikler için uygun ortam sağlanması açısından büyük ölçüde eksiklik bulunduğu söylenebilir.

Tablo 10

Müzik Etkinliklerinde Yararlanılan Araçlara İlişkin Frekans ve Yüzde Değerleri

Müzik Etkinliklerinde Yararlanılan Araçlar	F	%
Bilgisayar/Projeksiyon Cihazı/akıllı Tahta/ CD Çalar/DVD Oynatıcı	73	91,25
Bilgisayar/Projeksiyon Cihazı/akıllı Tahta/ CD Çalar/DVD Oynatıcı ve müzik aletleri	7	8,75
Diğer	-	-
Toplam	80	100

Tablo 10'da görüldüğü gibi ankete katılan öğretmenlerin müzik dersindeki kullandığı teknolojik araç-gereç kullanımı %91,25 iken müzik aletlerine ilişkin araç gereç kullanımları %8,25 oranındadır.

Bu bulgulara göre müzik araç ve gereçleri örneklemin büyük bir çoğunluğu tarafından kullanılmadığı gözlemlenmektedir.

Ankete katılan öğretmenlerin enstrüman kullanıp kullanamadığına yönelik bilgiler tablo 10'daki gibidir.

Tablo 11

Enstrüman Çalabilmelerine İlişkin Frekans ve Yüzde Değerleri

Enstrüman Çalabilme Durumları	F	%
Evet	14	17,5
Hayır	66	82,5
Toplam	80	100

Tablo 12

Enstrüman Çalan Öğretmenlerin Çaldıkları Enstrümana İlişkin Frekans ve Yüzde Değerleri

Çalınan Enstrümanlar	F	%
Blok Flüt	6	7,5
Gitar	2	2,5
Keman	1	1,25
Piyano	1	1,25
Org	2	2,5
Bağlama	2	2,5
Hİçbiri	66	82,5
Toplam	80	100

Tablo 11 ve tablo 12'de görüldüğü üzere araştırmaya katılan öğretmenlerin %82,5'i enstrüman çalamamakta, %17,25'inin ise enstrüman çalmakta olup araştırmaya katılan öğretmenlerin %7,5'i blok flüt, %2,5'inin gitar, %1,25'inin keman, %1,25'inin piyano, %2,5'inin org ve %2,5'inin de bağlama çaldığı görülmektedir.

Bu bulgulara bakıldığında da öğretmenlerin büyük bir çoğunluğunun enstrüman çalamadıkları için müzik etkinliklerini daha etkili uygulayabilmek açısından önemli olan enstrüman kullanımında büyük eksikliğin olduğu söylenebilir. Buna bağlı olarak da teknolojik araç ve gereçlerin müzik etkinliklerinde daha çok kullandıkları görülmektedir.

Bu doğrultuda araştırmacı tarafından uygulanan anketin 2. Bölümünde yer alan Okul öncesi öğretmenlerinin aldıkları müzik eğitimini müzik etkinliklerinde uygulayabilmelerine ilişkin görüşlerini içeren soruların sonuçlarına ilişkin veriler tablolaştırılmıştır.

Tablo 13

Okul Öncesi Dönemi Müzik Eğitiminin Çocuğun Bilişsel Gelişimindeki Önemine İlişkin Öğretmen Görüşleri

	F	%
Tamamen	59	73,75
Büyük Ölçüde	14	17,5
Kısmen	5	6,25
Çok Az	2	2,5
Hiç	-	-
Toplam	80	100

Tablo 13'te görüldüğü gibi araştırmanın örneklemini oluşturan okul öncesi öğretmenlerinin okul öncesi dönemde verilen müzik eğitiminin çocuğun bilişsel gelişimindeki önemine ilişkin görüşleri doğrultusunda %73,75'inin tamamen, %17,5'inin büyük ölçüde, %6,5'inin kısmen, %2,5'inin ise çok az önemli olduğu görüşünde olduğu belirlenmiştir.

Bu bulgulara görearaştırmanın örneklemini oluşturan öğretmenlerinin büyük bir çoğunluğununokul öncesi dönemde verilen müzik eğitiminin çocuğun bilişsel gelişiminde tamamen önemli olduğu görüşünde oldukları söylenebilir.

Tablo 14

Okul Öncesi Dönemi Müzik Eğitiminin Çocuğun Psiko-motor Gelişimindeki Önemine İlişkin Öğretmen Görüşleri

	F	%
Tamamen	51	63,75
Büyük Ölçüde	18	22,25
Kısmen	9	11,25
Çok Az	2	2,5
Hiç	-	-
Toplam	80	100

Tablo 13'de görüldüğü gibiokul öncesi dönemi müzik eğitiminin çocuğun psiko-motor gelişimindeki önemine ilişkin öğretmen görüşlerinin %63,75'i tamamen, %22,25'i büyük ölçüde, %11,25'i kısmen, %2,5'i ise çok az olduğu görülmektedir.

Bu bulgulara göre örneklemi oluşturan öğretmenlerin büyük bir bölümünün okul öncesi dönemde verilen müzik eğitimin çocuğun psikomotor gelişiminde tamamen önemli olduğu görüşünde oldukları söylenebilir.

Tablo 15

Okul Öncesi Dönemi Müzik Eğitiminin Çocuğun Duyuşsal Gelişimindeki Önemine İlişkin Öğretmen Görüşleri

	F	%
Tamamen	60	75
Büyük Ölçüde	14	17,5
Kısmen	4	5
Çok Az	2	2,5
Hiç	-	-
Toplam	80	100

Tablo 15'te görüldüğü gibi okul öncesi dönemi müzik eğitiminin çocuğun duyuşsal gelişimindeki önemine ilişkin öğretmen görüşlerinin %75'i tamamen, %17,5'i büyük ölçüde, %5'i kısmen, %2,5'i ise çok az olduğu görülmektedir.

Bu bulgulara göre örneklemi oluşturan öğretmenlerin büyük bir bölümünün okul öncesi dönemde verilen müzik eğitimin çocuğun duyuşsal gelişiminde tamamen önemli olduğu görüşünde oldukları söylenebilir.

Tablo 16

Okul Öncesi Dönemi Müzik Eğitiminin Çocuğun Sosyal Gelişimindeki Önemine İlişkin Öğretmen Görüşleri

	F	%
Tamamen	46	57,5
Büyük Ölçüde	25	31,25
Kısmen	7	8,75
Çok Az	2	2,5
Hiç	-	-
Toplam	80	100

Tablo 16'da görüldüğü gibi okul öncesi dönemi müzik eğitiminin çocuğun sosyal gelişimindeki önemine ilişkin öğretmen görüşlerinin %57,5'i tamamen,%31,25'i büyük ölçüde, % 8,75'i kısmen, %2,5'i ise çok az olduğu görülmektedir.

Bu bulgulara dayanarak örneklemi oluşturan öğretmenlerin büyük bir bölümünün okul öncesi dönemde verilen müzik eğitimin çocuğun sosyal gelişiminde tamamen önemli olduğu görüşünde oldukları ifade edilebilir.

Tablo 17

Okul Öncesi Dönemi Müzik Eğitiminin Çocuğun Kavram Gelişimindeki Önemine İlişkin Öğretmen Görüşleri

	F	%
Tamamen	36	45
Büyük Ölçüde	28	35
Kısmen	13	16,25
Çok Az	3	3,75
Hiç	-	-
Toplam	80	100

Tablo 17'de görüldüğü üzere okul öncesi dönemi müzik eğitiminin çocuğun kavram gelişimindeki önemine ilişkin öğretmen görüşlerinin %45'i tamamen, %35'i büyük ölçüde, %16,25'i kısmen, %3,75'i ise çok az olduğu görülmektedir.

Bu bulgulara göre örneklemi oluşturan öğretmenlerin neredeyse yarısının okul öncesi dönemde verilen müzik eğitimin çocuğun kavram gelişiminde tamamen önemli olduğu görüşünde oldukları söylenebilir.

Tablo 18

Okul Öncesi Dönemi Müzik Eğitiminin Çocuğun Dil Gelişimindeki Önemine İlişkin Öğretmen Görüşleri

	F	%
Tamamen	41	51,25
Büyük Ölçüde	28	35
Kısmen	11	13,25
Çok Az	-	-
Hiç	-	-
Toplam	80	100

Tablo 18'de görüldüğü gibi okul öncesi dönemi müzik eğitiminin çocuğun dil gelişimindeki önemine ilişkin öğretmen görüşlerinin %51,25'i tamamen, %35'i büyük ölçüde, %13,25'i kısmen olduğu görülmektedir.

Bu bulgular doğrultusunda örneklemi oluşturan öğretmenlerin tamamına yakını okul öncesi dönemde verilen müzik eğitimin çocuğun dil gelişiminde tamamen ve büyük ölçüde önemli olduğu görüşünde oldukları söylenebilir.

Tablo 19

Okul Öncesi Öğretmenlerinin 0-6 Yaş Çocuklarının Müzikal Gelişimi ve Becerileri Hakkındaki Bilgilerine İlişkin Görüşleri

	F	%
Tamamen	7	8,75
Büyük Ölçüde	43	53,75
Kısmen	31	38,75
Çok Az	2	2,5
Hiç	-	-
Toplam	80	100

Tablo 19'a göre okul öncesi öğretmenlerinin 0-6 yaş çocuklarının müzikal gelişimi ve becerileri hakkındaki bilgilerine ilişkin görüşlerinin %8,75'i tamamen, %53,75'i büyük ölçüde, %38,75'i kısmen, %2,5'i ise çok az olduğu görülmektedir.

Bu bulgulara göre araştırmaya katılan öğretmenlerin 0-6 yaş çocuklarının müzikal gelişimi ve becerileri hakkındaki bilgilerini büyük ölçüde yeterli görüşünde oldukları söylenebilir.

Tablo 20

Okul Öncesi Öğretmenlerinin Müzik Eğitiminde Genel Müzik Öğretim Yöntemleri Hakkındaki Bilgilerine İlişkin Görüşleri

	F	%
Tamamen	7	8,75
Büyük Ölçüde	38	47,5
Kısmen	28	35
Çok Az	5	6,25
Hiç	2	2,5
Toplam	80	100

Tablo 20'ye göre araştırmaya katılan öğretmenlerin müzik eğitiminde genel müzik öğretim yöntemleri hakkındaki bilgilerine ilişkin görüşlerinin %8,75'i tamamen, %47,5'i büyük ölçüde, %35'i kısmen, %6,25'i çok az, %2,5'inin ise hiç olduğu görülmektedir.

Bu bulgular doğrultusunda araştırmanın örnekleminin oluşturan öğretmenlerin müzik eğitiminde genel müzik öğretim yöntemleri hakkındaki bilgilerini büyük ölçüde yeterli gördükleri söylenebilir.

Tablo 21

Okul Öncesi Öğretmenlerinin Müzik Eğitiminde Özel Müzik Öğretim Yöntemleri Hakkındaki Bilgilerine İlişkin Görüşleri

	F	%
Tamamen	3	3,75
Büyük Ölçüde	14	17,5
Kısmen	48	60
Çok Az	10	12,5
Hiç	5	6,25
Toplam	80	100

Tablo 21'e göre araştırmaya katılan öğretmenlerin müzik eğitiminde özel müzik öğretim yöntemleri hakkındaki bilgilerine ilişkin görüşlerinin %3,75'i tamamen, %17,5'i büyük ölçüde, %60'ı kısmen, %12,5'i çok az, %6,25'inin ise hiç olduğu görülmektedir.

Bu bulgular doğrultusunda araştırmanın örneklemini oluşturan öğretmenlerin müzik eğitiminde özel müzik öğretim yöntemleri hakkındaki bilgilerini neredeyse tamamına yakını kendilerinin kısmen yeterli gördükleri söylenebilir.

Tablo 22

Okul Öncesi Öğretmenlerinin Okul Öncesi Dönemi Çocuklarına Şarkı Öğretme Teknikleri Hakkındaki Bilgilerine İlişkin Görüşleri

	F	%
Tamamen	7	8,75
Büyük Ölçüde	24	30
Kısmen	39	48,75
Çok Az	7	8,75
Hiç	3	3,75
Toplam	80	100

Tablo 22'de görüldüğü gibi araştırmanın örneklemini oluşturan okul öncesi öğretmenlerinin okul öncesi dönemi çocuklarına şarkı öğretme teknikleri hakkındaki bilgilerine ilişkin görüşlerinin %8,75'i tamamen, %30'u büyük ölçüde, % 8,75'i kısmen, %8,75'i çok az, %3,75'i ise hiç olduğu görülmektedir.

Bu bulgular doğrultusunda araştırmanın örneklemini oluşturan öğretmenlerin okul öncesi dönemi çocuklarına şarkı öğretme teknikleri hakkındaki bilgilerini kısmen yeterli gördükleri sonucuna ulaşılabilir.

Tablo 23

Okul Öncesi Öğretmenlerinin Okul Öncesi Dönemi Çocuklarına Uygun Şarkı Seçme Kriterleri Hakkındaki Bilgilerine İlişkin Görüşleri

	F	%
Tamamen	11	13,25
Büyük Ölçüde	41	51,25
Kısmen	21	26,25
Çok Az	4	5
Hiç	3	3,75
Toplam	80	100

Tablo 23'te görüldüğü gibi araştırmanın örneklemini oluşturan okul öncesi öğretmenlerinin okul öncesi dönemi çocuklarına uygun şarkı seçme kriterleri hakkındaki bilgilerine ilişkin görüşlerinin %13,25'i tamamen, %51,25'i büyük ölçüde, %26,25'i kısmen, %5'i çok az, %3,75'i ise hiç olduğu görülmektedir.

Bu bulgular doğrultusunda araştırmaya katılan öğretmenlerin büyük bir bölümünün okul öncesi dönemi çocuklarına uygun şarkı seçme kriterleri hakkındaki bilgilerini büyük ölçüde yeterli gördüğü söylenebilir.

Tablo 24

Okul Öncesi Öğretmenlerinin Üniversitede Şarkı Seçme Kriterlerini Bilmeye Yönelik Ders Almalarına İlişkin Görüşleri

	F	%
Tamamen	5	6,25
Büyük Ölçüde	6	7,5
Kısmen	39	48,75
Çok Az	9	11,25
Hiç	21	26,25
Toplam	80	100

Tablo 24'te görüldüğü üzere araştırmanın örneklemini oluşturan okul öncesi öğretmenlerinin üniversitede şarkı seçme kriterlerini bilmeye yönelik ders almalarına ilişkin görüşlerinin %6,25'i tamamen, %7,5'i büyük ölçüde, %48,75'i kısmen, %11,25'i çok az, %26,25'i ise hiç olduğu görülmektedir.

Bu bulgular doğrultusunda araştırmanın örneklemini oluşturan öğretmenlerin büyük bir bölümü üniversitede aldıkları müzik eğitiminde şarkı seçme kriterlerini öğrenmeye yönelik

eğitim alma durumlarına kısmen cevabını vermiş olup çok az ve hiç diyen öğretmen sayıları da azımsanmayacak kadar bir orana sahiptir.

Tablo 25

Okul Öncesi Öğretmenlerinin Üniversitede Nefes Ve ses Egzersizlerine İlişkin Bir Eğitim Alıp Almadıklarına Yönelik Bilgilerine İlişkin Görüşleri

	F	%
Tamamen	3	3,75
Büyük Ölçüde	7	8,75
Kısmen	39	48,75
Çok Az	13	16,25
Hiç	18	22,5
Toplam	80	100

Tablo 25'te görüldüğü üzere araştırmanın örneklemini oluşturan okul öncesi öğretmenlerinin üniversitede nefes ve ses egzersizlerine ilişkin bir eğitim alıp almadıklarına yönelik bilgilerine ilişkin görüşlerinin %3,75'i tamamen, %8,75'i büyük ölçüde, %48,75'i kısmen, %16,25'i çok az, %22,5'i ise hiç olduğu görülmektedir.

Bu bulgular doğrultusunda araştırmanın örneklemini oluşturan öğretmenlerin büyük bir bölümü üniversitede aldıkları müzik eğitiminde nefes ve ses egzersizlerine ilişkin bir eğitimi kısmen aldıkları ve buna yakın oranda da çok az ve hiç almayan öğretmenlerin bulunduğu görülmektedir.

Tablo 26

Okul Öncesi Öğretmenlerinin Şarkıyı Öğrencilere Öğretmeden Önce Nefes, Ses Açma ve Vücut Rahatlatma Çalışmaları Uygulamalarına İlişkin Görüşleri

	F	%
Tamamen	9	11,25
Büyük Ölçüde	38	47,5
Kısmen	16	20
Çok Az	6	7,5
Hiç	3	3,75
Toplam	80	100

Tablo 26'da görüldüğü gibi araştırmanın örneklemini oluşturan okul öncesi öğretmenlerinin şarkıyı öğrencilere öğretmeden önce nefes, ses açma ve vücut rahatlatma

çalışmaları uygulamalarına ilişkin görüşlerinin %11,25'i tamamen, %47,75'i büyük ölçüde, %20'si kısmen, %7,5'i çok az, %3,75'i ise hiç olduğu görülmektedir.

Bu bulgular doğrultusunda tablo 24. ve tablo 25'e bakıldığında araştırmanın örneklemini oluşturan öğretmenlerin büyük bir bölümü, aldıkları müzik eğitiminde nefes ve ses egzersizlerini yeterli düzeyde almamalarına karşın yine büyük bir bölümünün şarkıyı öğrencilere öğretmeden önce nefes, ses açma ve vücut rahatlatma çalışmaları uyguladıkları görülmektedir.

Tablo 27

Okul Öncesi Öğretmenlerinin Öğretilecek Şarkının Çocuğun Ses Sınırlarına Uygun Olmasına Dikkat Etme Durumlarına İlişkin Görüşleri

	F	%
Tamamen	15	18,75
Büyük Ölçüde	33	41,25
Kısmen	32	40
Çok Az	-	-
Hiç	-	-
Toplam	80	100

Tablo 27'de görüldüğü gibi araştırmanın örneklemini oluşturan okul öncesi öğretmenlerinin öğretilecek şarkının çocuğun ses sınırlarına uygun olmasına dikkat etme durumlarına ilişkin görüşlerinin%18,75'i tamamen, %41,25'i büyük ölçüde, %40'ı kısmen, olduğu görülmektedir.

Bu bulgulara göre araştırmanın örneklemini oluşturan okul öncesi öğretmenlerinin yarısından fazlasının öğretecekleri ses sınırlarını büyük ölçüde göz önünde bulundurmaya dikkat ettikleri, yarısının ise kısmen dikkat ettikleri söylenebilir.

Tablo 28

Okul Öncesi Öğretmenlerinin Şarkı Seçiminde Öğretilecek Şarkının Çocuğun Gelişim Alanlarına Uygun Olmasına Dikkat Etmelerine İlişkin Görüşleri

	F	%
Tamamen	19	23,75
Büyük Ölçüde	41	51,25
Kısmen	17	21,25
Çok Az	2	2,5
Hiç	-	-
Toplam	80	100

Tablo 28'de görüldüğü gibi araştırmanın örneklemini oluşturan okul öncesi öğretmenlerinin öğretilecek şarkının çocuğun gelişim alanlarına uygun olmasına dikkat etme durumlarına ilişkin görüşlerinin %23,75'i tamamen, %51,25'i büyük ölçüde, %21'i kısmen, %2,5'inin ise çok az olduğu görülmektedir.

Bu bulgulara göre araştırmanın örneklemini oluşturan okul öncesi öğretmenlerinin yarısından fazlasının öğretecekleri şarkıda gelişim alanlarını büyük ölçüde göz önünde bulundurmaya dikkat ettikleri, yarısının ise kısmen dikkat ettikleri söylenebilir.

Tablo 29

Okul Öncesi Öğretmenlerinin Şarkı Seçiminde Öğretilecek Şarkının Dramatize Edilebilir Olmasına Dikkat Etmelerine İlişkin Görüşleri

	F	%
Tamamen	16	20
Büyük Ölçüde	45	56,25
Kısmen	12	15
Çok Az	7	8,75
Hiç	-	-
Toplam	80	100

Tablo 29'da görüldüğü gibi araştırmanın örneklemini oluşturan okul öncesi öğretmenlerinin şarkı seçiminde öğretilecek şarkının dramatize edilebilir olmasına dikkat etmelerine ilişkin görüşlerinin %20'si tamamen, %56,25'i büyük ölçüde, %15'i kısmen,%8,75'i çok az olduğu görülmektedir. Bu bilgilere göre araştırmaya katılan okul öncesi öğretmenlerinin yarısından fazlasının öğretecekleri şarkının dramatize edilebilir olmasına büyük ölçüde dikkat ettikleri söylenebilir.

Tablo 30

Okul Öncesi Öğretmenlerinin Şarkı Seçiminde Öğretilecek Şarkının İşlenen Konuya Uygun Olmasına Dikkat Etmelerine İlişkin Görüşleri

	F	%
Tamamen	20	25
Büyük Ölçüde	53	66,25
Kısmen	7	8,75
Çok Az	-	-
Hiç	-	-
Toplam	80	100

Tablo 30'da görüldüğü gibi araştırmanın örneklemini oluşturan okul öncesi öğretmenlerinin şarkı seçiminde öğretilecek şarkının işlenen konuya olmasına dikkat etmelerine ilişkin görüşlerinin %25'i tamamen, %66,25'i büyük ölçüde olduğu görülmektedir.

Bu bulgulara göre araştırmanın örneklemini oluşturan okul öncesi öğretmenlerinin yarısından fazlasının öğretecekleri şarkının işlenen konuya uygun olmasına büyük ölçüde dikkat ettikleri söylenebilir

Tablo 31

Okul Öncesi Öğretmenlerinin Şarkı Öğretim Yöntemlerine Yönelik Bilgilerine İlişkin Görüşleri

	F	%
Tamamen	7	8,75
Büyük Ölçüde	14	17,5
Kısmen	42	52,5
Çok Az	13	16,25
Hiç	4	5
Toplam	80	100

Tablo 31'de görüldüğü gibi araştırmanın örneklemini oluşturan okul öncesi öğretmenlerinin şarkı öğretim yöntemlerine yönelik bilgilerine ilişkin görüşlerinin %8,75'i tamamen, %17,5'i büyük ölçüde, %52,5'i kısmen, %16,25'i çok az, %5'i hiç olduğu görülmektedir.

Bu bulgulara göre araştırmaya katılan okul öncesi öğretmenlerinin yarısından fazlasının şarkı öğretim yöntemlerine ilişkin bilgilerini kısmen yeterli gördüğü söylenebilir.

Tablo 32

Okul Öncesi Öğretmenlerinin Üniversitede Şarkı Öğretim Yöntemlerine Yönelik Ders Almalarına İlişkin Görüşleri

	F	%
Tamamen	8	10
Büyük Ölçüde	13	16,25
Kısmen	40	50
Çok Az	13	16,25
Hiç	6	7,5
Toplam	80	100

Tablo 32'de görüldüğü gibi araştırmanın örneklemini oluşturan okul öncesi öğretmenlerinin üniversitede aldıkları müzik dersi doğrultusunda şarkı öğretim yöntemlerine yönelik eğitim almalarına ilişkin görüşlerinin %10'u tamamen, %16,25'i büyük ölçüde, %50'si kısmen, %16,25'i çok az, %7,5'i hiç olduğu görülmektedir.

Bu bulgulara göre araştırmaya katılan okul öncesi öğretmenlerinin yarısının üniversitede aldıkları müzik dersi doğrultusunda şarkı öğretim yöntemlerine ilişkin kısmen eğitim aldıkları söylenebilir.

Tablo 33

Okul Öncesi Öğretmenlerinin Ezgi Ve Ritim Çalışmalarına Yönelik Bilgilerine İlişkin Görüşleri

	F	%
Tamamen	4	5
Büyük Ölçüde	17	21,25
Kısmen	46	57,25
Çok Az	8	10
Hiç	5	6,25
Toplam	80	100

Tablo 33'de görüldüğü gibi araştırmanın örneklemini oluşturan okul öncesi öğretmenlerinin ezgi ve ritim çalışmalarına yönelik bilgilerine ilişkin görüşlerinin %5'i tamamen, %21,25'i büyük ölçüde, %57,25'i kısmen, %10'u çok az, %6,25'i ise hiç olduğu görülmektedir.

Bu bulgulara göre araştırmanın örneklemini oluşturan okul öncesi öğretmenlerinin yarısından fazlasının ezgi ve ritim çalışmalarına yönelik bilgilerini kısmen yeterli gördüğü söylenebilir.

Tablo 34

Okul Öncesi Öğretmenlerinin Üniversitede aldıkları Müzik Eğitimi Doğrultusunda Ezgi ve Ritim Çalışmalarına Yönelik Bilgilerine İlişkin Görüşleri

	F	%
Tamamen	2	2,5
Büyük Ölçüde	6	7,5
Kısmen	46	57,25
Çok Az	14	17,5
Hiç	11	13,75
Toplam	80	100

Tablo 33'te görüldüğü araştırmanın örneklemini oluşturan okul öncesi öğretmenlerinin üniversitede aldıkları müzik dersi doğrultusunda ezgi ve ritim çalışmalarına yönelik eğitim almalarına ilişkin görüşlerinin %2,5'i tamamen, %7,5'i büyük ölçüde, %57,25'i kısmen, %17,5'i çok az, %13,75'i ise hiç olduğu görülmektedir.

Bu bulgulara göre araştırmanın örneklemini oluşturan okul öncesi öğretmenlerinin yarısından fazlasının üniversitede aldıkları müzik dersi doğrultusunda ezgi ve ritim çalışmalarına ilişkin kısmen eğitim aldıkları söylenebilir.

Tablo 35

Okul Öncesi Öğretmenlerinin Üniversitede Orff Çalgılarını Tanıma ve Kullanabilmelerine Yönelik Ders Almalarına İlişkin Görüşleri

	F	%
Tamamen	3	3,75
Büyük Ölçüde	5	6,25
Kısmen	8	10
Çok Az	14	17,5
Hiç	50	62,5
Toplam	80	100

Tablo 35'te görüldüğü gibi araştırmanın örneklemini oluşturan okul öncesi öğretmenlerinin üniversitede aldıkları müzik eğitimi doğrultusunda üniversitede orff çalgılarını tanıma ve kullanabilmelerine yönelik eğitim almalarına ilişkin görüşlerinin %3,75'i tamamen, %6,25'i büyük ölçüde, %10'u kısmen, %17,5'i çok az, %62,75'i ise hiç olduğu görülmektedir.

Bu bulgulara göre araştırmanın örneklemini oluşturan okul öncesi öğretmenlerinin büyük bir bölümünün, üniversitede aldıkları müzik dersi doğrultusunda orff çalgılarını tanıma ve kullanmaya ilişkin hiç eğitim almadıkları söylenebilir.

Tablo 36

Okul Öncesi Öğretmenlerinin Orff Çalgılarını Tanıma Kullanabilmelerine İlişkin Görüşleri

	F	%
Tamamen	3	3,75
Büyük Ölçüde	6	7,5
Kısmen	8	10
Çok Az	42	52,5
Hiç	21	26,25
Toplam	80	100

Tablo 36'da görüldüğü gibi araştırmanın örneklemini oluşturan okul öncesi öğretmenlerinin üniversitede aldıkları müzik dersi doğrultusunda Orff çalgılarını tanıma ve kullanabilmelerine ilişkin görüşlerinin %3,75'i tamamen, %7,5'i büyük ölçüde, %10'u kısmen, %52,5'i çok az, %26,25'i ise hiç olduğu görülmektedir.

Bu bulgulara göre araştırmanın örneklemini oluşturan okul öncesi öğretmenlerinin yarısından fazlasının Orff çalgılarını tanıma ve kullanabilme konusunda kendisini çok az yeterli gördükleri görüşünde olduğu söylenebilir.

Tablo 37

Okul Öncesi Öğretmenlerinin Marakas, Kastanyet ve Agogo Gibi Ritim Çalgılarını Bilme ve Kullanabilmelerine İlişkin Görüşleri

	F	%
Tamamen	4	5
Büyük Ölçüde	7	8,75
Kısmen	20	25
Çok Az	39	48,75
Hiç	10	12,5
Toplam	80	100

Tablo 37'de görüldüğü gibi araştırmanın örneklemini oluşturan okul öncesi öğretmenlerinin marakas, kastanyet ve agogo gibi ritim çalgılarını bilme ve kullanabilmelerine ilişkin görüşlerinin %5'i tamamen, %8,75'i büyük ölçüde, %25'i kısmen, %48,75'i çok az, %12,5'i ise hiç olduğu görülmektedir.

Bu bulgulara göre araştırmanın örneklemini oluşturan okul öncesi öğretmenlerinin yarısından fazlasının marakas, kastanyet, agogo gibi ritim çalgılarını çok az bildiklerini ve kullandıkları olduğu söylenebilir.

Tablo 38

Okul Öncesi Öğretmenlerinin Ezgili Vurmalı Çalgılardan Glockenspiel, Metalofon, Ksilofon Gibi Çalgıları Bilme ve Kullanabilmelerine İlişkin Görüşleri

	F	%
Tamamen	3	3,75
Büyük Ölçüde	2	2,5
Kısmen	8	10
Çok Az	28	35
Hiç	39	48,75
Toplam		100

Tablo 38'de görüldüğü gibi araştırmanın örneklemini oluşturan okul öncesi öğretmenlerinin ezgili vurmalı çalgılar olarak bilinen glockenspiel, metalofon, ksilofongibi çalgıları bilme ve kullanabilmelerine ilişkin görüşlerinin %3,75'i tamamen, %2,5'i büyük ölçüde, %10'u kısmen, %35'i çok az, %48,75'i ise hiç olduğu görülmektedir.

Bu bulgulara göre araştırmanın örneklemini oluşturan okul öncesi öğretmenlerinin ezgili vurmalı çalgılar olarak bilinen glockenspiel, metalofon, ksilofongibi çalgıları önemli bir bölümü çok az bildikleri, yarısına yakınının ise hiç bilmedikleri ve kullanmadıkları söylenebilir.

Tablo 39

Okul Öncesi Öğretmenlerinin Ritim Çalışmalarında Beden Perküsyonunu Kullanabilmelerine İlişkin Görüşleri

	F	%
Tamamen	4	5
Büyük Ölçüde	45	56,25
Kısmen	24	30
Çok Az	5	6,25
Hiç	2	2,5
Toplam	80	100

Tablo 39'da görüldüğü gibi araştırmanın örneklemini oluşturan okul öncesi öğretmenlerinin ritim çalışmalarında beden perküsyonunu bilme ve kullanabilmelerine ilişkin görüşlerinin %5'i tamamen, %56,25'i büyük ölçüde, %30'u kısmen, %6,25'i çok az, %2,5'i ise hiç olduğu görülmektedir.

Bu bulgulara göre araştırmanın örneklemini oluşturan okul öncesi öğretmenlerinin yarısından fazlasının uyguladıkları ritim çalışmalarında beden perküsyonunu büyük ölçüde kullandıkları gözlemlenmektedir.

Tablo 40

Okul Öncesi Öğretmenlerinin Çocukların Şarkılara Ritim Çalgılarıyla Eşlik Etmelerini Sağlamaya İlişkin Görüşleri

	F	%
Tamamen	12	15
Büyük Ölçüde	24	30
Kısmen	32	40
Çok Az	4	5
Hiç	8	10
Toplam	80	100

Tablo 40'ta görüldüğü gibi araştırmanın örneklemini oluşturan okul öncesi öğretmenlerinin çocukların şarkılara ritim çalgılarıyla eşlik etmelerini sağlamaya ilişkin görüşlerinin %15'i tamamen, %30'u büyük ölçüde, %40'ı kısmen, %5'i çok az, %10'u ise hiç olduğu görülmektedir.

Bu bulgulara göre araştırmanın örneklemini oluşturan okul öncesi öğretmenlerinin büyük bir bölümünün çocukların şarkılara ritim çalgılarıyla eşlik etmelerini kısmen sağladıkları söylenebilir.

Tablo 41

Okul Öncesi Öğretmenlerinin Yeterli Çocuk Şarkıları Repertuarına Sahip Olma Durumlarına İlişkin Görüşleri

	F	%
Tamamen	8	10
Büyük Ölçüde	38	47,5
Kısmen	26	32,5
Çok Az	6	7,5
Hiç	2	2,5
Toplam	80	100

Tablo 40'ta görüldüğü gibi araştırmanın örneklemini oluşturan okul öncesi öğretmenlerinin yeterli çocuk şarkıları repertuarına sahip olma durumlarına ilişkin görüşlerinin%10'u

tamamen, %47,5'i büyük ölçüde, %32,5'i kısmen, %7,5'i çok az, %5'i ise hiç olduğu görülmektedir.

Bu bulgulara göre araştırmanın örneklemini oluşturan okul öncesi öğretmenlerinin büyük bir bölümünün yeterli çocuk şarkıları repertuarına sahip oldukları görüşünde oldukları söylenebilir.

Tablo 41

Okul Öncesi Öğretmenlerinin Çocuk Şarkıları Repertuarı Oluştururken Öğretim Programındaki Amaç ve Kazanımları Dikkate Alma Durumlarına İlişkin Görüşleri

	F	%
Tamamen	22	27,5
Büyük Ölçüde	53	66,25
Kısmen	5	6,25
Çok Az	-	-
Hiç	-	-
Toplam	80	100

Tablo 42'de görüldüğü gibi araştırmanın örneklemini oluşturan okul öncesi çocuk şarkıları repertuarı oluştururken öğretim programındaki amaç ve kazanımları dikkate alma durumlarına ilişkin görüşlerinin %27,5'i tamamen, %66,25'i büyük ölçüde, %6,25'i kısmen olduğu görülmektedir.

Bu bulgulara göre araştırmanın örneklemini oluşturan okul öncesi öğretmenlerinin yarısından fazlasının çocuk şarkıları repertuarı oluştururken öğretim programındaki amaç ve kazanımları dikkate aldıkları söylenebilir.

Tablo 42

Okul Öncesi Öğretmenlerinin Müzik Etkinliklerinde Ülkemiz ve Çeşitli Ülkelere Ait Çalgıları Tanıtma Durumlarına İlişkin Görüşleri

	F	%
Tamamen	7	8,75
Büyük Ölçüde	13	16,25
Kısmen	17	21,25
Çok Az	39	48,75
Hiç	3	3,75
Toplam	80	100

Tablo 43'te görüldüğü gibi araştırmanın örneklemini oluşturan okul öncesi öğretmenlerinin müzik etkinliklerinde ülkemiz ve çeşitli ülkelere ait çalgıları tanıtma durumlarına ilişkin görüşlerinin %8,75'i tamamen, %16,25'i büyük ölçüde, %21,25'i kısmen, %48,75'i çok az, %3,75'i ise hiç olduğu görülmektedir.

Bu bulgulara göre araştırmanın örneklemini oluşturan okul öncesi öğretmenlerinin neredeyse yarısının okul öncesi öğretmenlerinin müzik etkinliklerinde ülkemiz ve çeşitli ülkelere ait çalgıları çok az tanıttıkları söylenebilir.

Tablo 43

Okul Öncesi Öğretmenlerinin Müzik Etkinliklerinde Ülkemiz ve Dünya Müziklerinden Eserler Dinletme Durumlarına İlişkin Görüşleri

	F	%
Tamamen	6	7,5
Büyük Ölçüde	11	13,75
Kısmen	46	57,5
Çok Az	17	21,25
Hiç	-	-
Toplam	80	80

Tablo 44'te görüldüğü gibi araştırmanın örneklemini oluşturan okul öncesi öğretmenlerinin müzik etkinliklerinde ülkemiz ve dünya müziklerinden eserler dinletme durumlarına ilişkin görüşlerinin %7,5'i tamamen, %13,75'i büyük ölçüde, %57,5'i kısmen, %21,25'i çok az olduğu görülmektedir.

Bu bulgulara göre araştırmanın örneklemini oluşturan okul öncesi öğretmenlerinin yarısından fazlasının müzik etkinliklerinde ülkemiz ve dünya müziklerinden eserleri müzik etkinliklerinde ülkemiz ve dünya müziklerinden eserleri kısmen dinlettikleri söylenebilir.

Tablo 44

Okul Öncesi Öğretmenlerinin Yerel Çocuk Müziklerini Tanıma ve Kullanabilme Konusunda Yeterlikleri Hakkındaki Durumlarına İlişkin Görüşleri

	F	%
Tamamen	4	5
Büyük Ölçüde	34	42,5
Kısmen	35	43,75
Çok Az	5	6,25
Hiç	2	2,5
Toplam	80	100

Tablo 45'te görüldüğü gibi araştırmanın örneklemini oluşturan okul öncesi öğretmenlerinin müzik etkinliklerinde ülkemiz ve dünya müziklerinden eserler dinletme durumlarına ilişkin görüşlerinin %7,5'i tamamen, %13,75'i büyük ölçüde, %57,5'i kısmen, %21,25'i çok az olduğu görülmektedir.

Bu bulgulara göre araştırmanın örneklemini oluşturan okul öncesi öğretmenlerinin yarısından fazlasının müzik etkinliklerinde ülkemiz ve dünya müziklerinden eserleri müzik etkinliklerinde ülkemiz ve dünya müziklerinden eserleri kısmen dinlettikleri söylenebilir.

Tablo 45

Okul Öncesi Öğretmenlerinin Evrensel Çocuk Müziklerini Tanıma ve Kullanabilme Konusunda Yeterlik Durumlarına İlişkin Görüşleri

	F	%
Tamamen	3	3,75
Büyük Ölçüde	6	7,5
Kısmen	44	55
Çok Az	11	13,75
Hiç	16	20
Toplam	80	100

Tablo 46'da görüldüğü gibi araştırmanın örneklemini oluşturan okul öncesi öğretmenlerinin müzik etkinliklerinde ülkemiz ve dünya müziklerinden eserler dinletme durumlarına ilişkin görüşlerinin %7,5'i tamamen, %13,75'i büyük ölçüde, %57,5'i kısmen, %21,25'i çok az olduğu görülmektedir.

Bu bulgulara göre araştırmanın örneklemini oluşturan okul öncesi öğretmenlerinin yarısından fazlasının müzik etkinliklerinde ülkemiz ve dünya müziklerinden eserleri müzik etkinliklerinde ülkemiz ve dünya müziklerinden eserleri kısmen dinlettikleri söylenebilir.

Tablo 46

Okul Öncesi Öğretmenlerinin üniversitede Aldıkları Müzik Eğitimini Teorik Açıdan Yeterli Bulma Durumlarına İlişkin Görüşleri

	F	%
Tamamen	6	7,5
Büyük Ölçüde	7	8,75
Kısmen	9	11,25
Çok Az	41	51,25
Hiç	17	21,25
Toplam	80	100

Tablo 47'de görüldüğü gibi araştırmanın örneklemini oluşturan okul öncesi öğretmenlerinin üniversitede aldıkları müzik eğitimini teorik açıdan yeterli bulma durumlarına ilişkin görüşlerinin %7,5'i tamamen, %8,75'i büyük ölçüde, %11,25'i kısmen, %51,25'i çok az, 21,25'i hiç olduğu görülmektedir.

Bu bulgulara göre araştırmanın örneklemini oluşturan okul öncesi öğretmenlerinin yarısından fazlasının üniversitede aldıkları müzik eğitimini teorik açıdan çok az yeterli gördükleri söylenebilir.

Tablo 47

Okul Öncesi Öğretmenlerinin üniversitede Aldıkları Müzik Eğitimini Uygulama Açısından Yeterli Bulma Durumlarına İlişkin Görüşleri

	F	%
Tamamen	6	7,5
Büyük Ölçüde	10	12,5
Kısmen	8	10
Çok Az	40	50
Hiç	18	22,5
Toplam	80	100

Tablo 48'de görüldüğü gibi araştırmanın örneklemini oluşturan okul öncesi öğretmenlerinin üniversitede aldıkları müzik eğitimini uygulama açısından yeterli bulma durumlarına ilişkin görüşlerinin %7,5'i tamamen, %12,5'i büyük ölçüde, %10'u kısmen, %50'si çok az, %22,5'i hiç olduğu görülmektedir.

Bu bulgulara göre araştırmanın örneklemini oluşturan okul öncesi öğretmenlerinin yarısının üniversitede aldıkları müzik eğitimini uygulama açısından çok az yeterli gördükleri söylenebilir.

Tablo 48

Okul Öncesi Öğretmenlerinin Müzik Alanında Açılan Hizmetiçi Eğitim Programlarına Katılma Durumlarına İlişkin Görüşleri

	F	%
Tamamen	7	8,75
Büyük Ölçüde	8	10
Kısmen	39	48,75
Çok Az	19	23,75
Hiç	8	10
Toplam	80	100

Tablo 49'da görüldüğü gibi araştırmanın örneklemini oluşturan okul öncesi öğretmenlerinin müzik alanında açılan hizmetiçi eğitim programlarına katılma durumlarına ilişkin görüşlerinin %8,75'i tamamen,%10'u büyük ölçüde, %48,75'i kısmen,%23,75'i çok az, %10 olduğu görülmektedir.

Bu bulgulara göre araştırmanın örneklemini oluşturan okul öncesi öğretmenlerinin neredeyse yarısının müzik eğitimi alanına yönelik hizmetiçi eğitim programlarına kısmen katıldıkları görülmektedir.

Tablo 49

Okul Öncesi Öğretmenlerinin Müzik Derslerini Müzik Öğretmeninin Uygulaması Gerektiğine İlişkin Görüşleri

	F	%
Tamamen	36	45
Büyük Ölçüde	21	26,25
Kısmen	13	16,25
Çok Az	5	6,25
Hiç	5	6,25
Toplam	80	100

Tablo 50'de görüldüğü gibi araştırmanın örneklemini oluşturan okul öncesi öğretmenlerinin müzik derslerini müzik öğretmeninin uygulaması gerektiğine ilişkin görüşleri ilişkin görüşlerinin %45'i tamamen, %26,25 büyük ölçüde, %16,25'i kısmen, %6,25'i çok az, %6,25'i hiç olduğu görülmektedir.

Bu bulgulara göre araştırmanın örneklemini oluşturan okul öncesi öğretmenlerinin neredeyse yarısının müzik etkinliklerini müzik öğretmenlerinin uygulaması gerektiği görüşünde oldukları gözlemlenmektedir.

BÖLÜM V

SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1. Sonuçlar

Bu bölümde, önceki bölümde belirtilmiş olan bulgulara ve yorumlara bağlı olarak ulaşılan sonuçlar ile bu sonuçlar doğrultusunda geliştirilen önerilere yer verilmiştir.

Yapılan araştırma, okul öncesi öğretmenlerinin üniversite eğitimi kapsamında lisans programında aldıkları müzik eğitimine ilişkin bilgileri ve okul öncesi eğitim kurumlarındaki uygulamalarına ve müzik öğretimine yönelik bilgilerine ilişkin görüşlerini belirlemek, lisans programında aldıkları müzik eğitimini ne derecede uygulayabildiklerini belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Araştırmanın örneklemini oluşturan okul öncesi öğretmenlerinin aldıkları müzik derslerine yönelik elde edilen bulgular doğrultusunda okul öncesi öğretmenliği lisans programında "Müzik Eğitimi I" ve "Müzik Eğitimi II" derslerinin içerikleri ve okul öncesi öğretim programı göz önünde bulundurularak, okul öncesi öğretmenlerinin müzik etkinliklerindeki uygulamalarına, sahip oldukları temel müzik bilgilerine, enstrüman kullanım durumlarına şarkı öğretim yöntemlerine ilişkin bilgilerine, müzik öğretiminde kullanılan genel ve özel müzik öğretim yöntemlerine ilişkin görüşleri 48 maddeden oluşan anketle incelenmiştir. Araştırmada Sivas ilinden MEB'e bağlı ilkokul kurumları bünyesindeki anasınıflarda görev yapan 124 okul öncesi öğretmenden gönüllü 80 okul öncesi öğretmenine anket uygulanmıştır.

Okul öncesi dönemde uygulanmakta olan müzik etkinlikleri şarkı söyleme-dinletme çalışmaları, ezgi ve ritim çalışmaları, müzikli dramatizasyon çalışmaları, Orff çalışmaları, ses dinleme ve ayırt etme çalışmalarını içermektedir. Bu etkinliklerin etkili bir şekilde uygulanabilmesi için de müzik etkinliklerini uygulayan okul öncesi öğretmenlerinin genel ve özel müzik öğretim yöntemlerini bilmesi gerekmektedir. Yapılan araştırmada örneklemi

oluşturan okul öncesi öğretmenlerinin, genel müzik öğretim yöntemleri hakkındaki bilgilerine ilişkin görüşlerinin %8,75'i tamamen, %47,5'i büyük ölçüde, %35'i kısmen, %6,25'i çok az, %2,5'inin ise hiç olduğu görülmektedir (Tablo 20). Bu verilere göre araştırmanın örnekleminin oluşturan öğretmenlerin müzik eğitiminde genel müzik öğretim yöntemleri hakkındaki bilgilerini büyük ölçüde yeterli gördükleri söylenebilir.

Özel müzik yöntemleri hakkındaki bilgilerine ilişkin görüşlerinin ise %3,75'i tamamen, %17,5'i büyük ölçüde, %60'ı kısmen, %12,5'i çok az, %6,25'inin ise hiç olduğu görülmektedir (Tablo 21). Bu verilere göre araştırmanın örneklemini oluşturan öğretmenlerin müzik eğitiminde özel müzik öğretim yöntemleri hakkındaki bilgilerini neredeyse tamamına yakını, kendilerini kısmen yeterli gördükleri söylenebilir.

Okul öncesi dönemde müzik etkinliklerinin büyük bir kısmının şarkı söyletme ve dinletme çalışmaları olduğu bilinmektedir. Buna bağlı olarak okul öncesi öğretmenlerin nefes, ses çalışmalarına ilişkin bilgisinin olması, çocuğun ses sınırlarına ve gelişim alanlarına uygun şarkı seçmesi, şarkı öğretim tekniklerini bilmesi diğer bir deyişle şarkı seçme kriterlerini bilmesi gerekmektedir.

Yapılan araştırmadan elde edilen bulgular doğrultusunda; örneklemi oluşturan okul öncesi öğretmenlerinin, öğretmenlerinin okul öncesi dönemi çocuklarına şarkı öğretme teknikleri hakkındaki bilgilerine ilişkin görüşlerinin %8,75'i tamamen, %30'u büyük ölçüde, %48,75'i kısmen, %8,75'i çok az, %3,75'i ise hiç olduğu görülmektedir (Tablo 22). Bu bulgulara göre örneklem grubunun büyük bir kısmı kendini şarkı öğretme teknikleri konusunda kısmen yeterli görmektedir.

Örneklemi oluşturan öğretmenlerinin %48,75'inin Üniversitede şarkı seçme kriterlerine yönelik kısmen bir eğitim aldıkları söylenebilir (Tablo 24). Bu öğretmenlerin şarkı seçme %51,25'inin de şarkı seçme kriterlerini büyük ölçüde bildikleri görülmektedir (Tablo 23).

Araştırmanın örneklemini oluşturan öğretmenlerin %48,75'i üniversite ses açma ve nefes egzersizlerine ilişkin kısmen eğitim aldıkları görülmektedir (Tablo 25). Buna rağmen öğretmenlerin %47,5'i çalıştıkları kurumlarda uyguladıkları müzik etkinliklerinde ses, nefes ve vücut rahatlatma egzersizlerini büyük ölçüde uygulamaktadır (Tablo 26). Bu verilerin dışında öğretmenlerin %56,25'i öğretilecek şarkının dramatize edilebilir olmasına dikkat ettikleri görülmektedir (Tablo 29).

Araştırma verilerine göre örneklemi oluşturan öğretmenlerin %66,25'inin şarkının işlenen konuya uygun olmasına dikkat ettiği görülmektedir (Tablo30).

Bulgulara göre örneklemi oluşturan öğretmenlerin %50'sinin üniversitede şarkı öğretim yöntemlerine ilişkin kısmen bir eğitim aldığı görülmektedir (Tablo 32). Buna bağlı olarak da örneklem grubunun %52,5'i şarkı öğretim yöntemlerine ilişkin bilgilerini kısmen yeterli görmektedir.

Okul öncesi eğitim öğretim programına göre müzik etkinlikleri kapsamında yer alan diğer bir alan ise ses dinleme-ayırt etme, ezgi-ritim çalışmaları ve Orff çalışmaları önemli bir yere sahiptir.

Araştırmanın örneklemini oluşturan okul öncesi öğretmenlerinin %57,25'inin üniversitede aldıkları müzik eğitimi kapsamında ezgi ve ritim çalışmalarına yönelik kısmen eğitim aldıkları görülmektedir (Tablo 34). Buna bağlı olarak da bu öğretmenlerin %57,25'i ezgi ve ritim çalışmalarını müzik etkinliklerinde kullanma konusunda kendilerini kısmen yeterli görmektedir (Tablo 33). Okul öncesi öğretim programında ezgi ve ritim çalışmalarını uygulamakta önemli bir yere sahip olan Orff çalışmalarını da öğretmenler etkili bir şekilde uygulayabilmeleri, ezgili vurmalı çalgılardan olan glockenspiel, metalofon, ksilofon gibi çalgıları ve ritim çalgılarından olan marakas, kastanyet ve agogo gibi Orff çalgılarını bilmeleri ve kullanabilmeleri gerekmektedir. Yapılan araştırmadan elde edilen bulgulara göre öğretmenlerin %62,25'inin üniversitede aldıkları müzik dersinde Orff çalgılarını bilme ve tanımaya yönelik bir eğitim almadıkları belirlenmiştir (Tablo 35). Aynı zamanda bu öğretmenlerin %52,5'inin Orff çalgılarını çok az bildikleri ve kullandıkları görülmektedir (Tablo 36). Ayrıca öğretmenlerin %56,25'i ritim çalışmalarında büyük ölçüde beden perküsyonunu kullandıkları belirlenmiştir (Tablo39). Buna bağlı olarak öğretmenlerin ritim çalgılarını bilme ve kullanmaya ilişkin bilgilerinin az olması onların en fazla beden perküsyonuyla ritim çalışmalarını sürdürdükleri çıkarılan sonuçtur.

Orff çalgıları dışında herhangi bir enstrüman çalabilmelerine ilişkin bulgulara göre öğretmenlerin %82,5'i enstrüman çalamamaktadır (Tablo 11). Örneklem grubunun %17,25'inin ise enstrüman çalmakta olup öğretmenlerin %7,5'i blok flüt, %2,5'inin gitar, %1,25'inin keman, %1,25'inin piyano, %2,5'inin org ve %2,5'inin de bağlama çaldığı görülmektedir (Tablo12). Aynı zamanda derslerinde kullandıkları araç gereçlere ilişkin bulgulara göre öğretmenlerin %91,25'inin müzik etkinliklerinde bilgisayar, projeksiyon cihazı, yansıtıcı, CD çalar, DVD oynatıcı v.b teknolojik cihazlar kullanırken %8,75'inin ise teknolojik cihazların yanı sıra ritim çalgıları kullandıkları görülmektedir (Tablo 10).

Öğretmenlerin %91,25'inin büyük ölçüde bilgisayar, projeksiyon cihazı, yansıtıcı, CD çalar, DVD oynatıcı v.b teknolojik cihazlar kullanmaları Neredeyse tamamına yakının enstrüman çalamıyor olmasının ve Orff çalgılarını çok az bilmelerinin etkisi olduğu görülmektedir.

Okul öncesi dönem çocuklarının bu dönemde aldıkları müziksel etkinliklerin beraberinde müzikal kültürün de oluşturulması gerekir. Bu kapsamda ülkemize ait çocuk şarkılarının ve evrensel çocuk şarkılarının öğretilmesi, ayrıca ülkemize ait çalgılar ve evrensel çalgılar hakkında çocuğa bilgi verilmesi gerekmektedir. Araştırma sonucunda örneklem grubunun %48,75'inin ülkemize ve çeşitli ülkelere ait çalgıları çok az tanıttıkları görülmüştür (Tablo 43). Bunun yanı sıra öğretmenlerin %57,5'inin ülkemiz ve dünya müziklerini kısmen dinlettikleri dinlettikleri belirlenmiştir (Tablo 44).

Okul öncesi öğretmenlerinin %42,5'inin büyük ölçüde, %43,75'inin ise kısmen yerel çocuk müziklerinin kısmen bildikleri ve kullandıkları sonucuna ulaşılabilir (Tablo 45). Bunun yanı sıra örneklem grubunu oluşturan öğretmenlerin %55'inin Evrensel çocuk müziklerini kısmen bildikleri ve uyguladıkları görülmektedir(Tablo 46).

Yapılan araştırmanın genel sonuçlarına göre örneklem grubunu oluşturan öğretmenlerin, %%51,25'inin üniversitede aldıkları müzik eğitimini teorik açıdan çok az yeterli gördükleri belirlenmiştir (Tablo 47). Bunun yanı sıra öğretmenlerin %50'sinin de aldıkları müzik eğitimini çok az yeterli gördükleri belirlenmiştir (Tablo 48).

Araştırmanın örneklemini oluşturma öğretmenlerin üniversite eğitimi kapsamında aldıkları müzik eğitimi dışında hizmet içi eğitim alam durumlarına ilişkin görüşleri alındığında elde edilen bulgulara göre öğretmenlerin %48,25'inin kısmen hizmetiçi eğitim programlarına katıldığı belirlenmiş fakat bu hizmetiçi eğitimlerin yeterli düzeyde katılım sağlanmadığı için büyük ölçüde etkiler gözlenmemektedir.

Öğretmenlere okul öncesi eğitimde müzik etkinliklerini uygulaması gereken kişiye ilişkin yöneltilen sorudan elde edilen bulgular doğrultusunda örneklemi oluşturan öğretmenlerin %45'inin Tamamen, %26,25'inin ise büyük ölçüde müzik öğretmenlerinin uygulaması gerektiği görüşünde olduğu görülmektedir (Tablo 50). Bu bulgulara göre öğretmenlerin büyük bir çoğunluğu okul öncesi dönemde uygulanan müzik etkinliklerinin müzik öğretmeni tarafından yürütülmesi gerektiği görüşündedir.

Özal Göncü (2009), "Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Çalışan Anasınıfı Öğretmenleri İle Müzik Öğretmenlerinin Müzik Çalışmalarına İlişkin Tutum Ve Yeterliliklerinin

Karşılaştırılması" isimli çalışmasında; okul öncesi eğitim kurumlarında çalışan anasınıfı öğretmenleri ile müzik öğretmenlerinin müzik çalışmalarına ilişkin tutum ve yeterlilikleri karşılaştırılmıştır. Araştırmanın sonunda, anasınıfı öğretmenlerinin okul öncesi dönem çocuk gelişimi ile ilgili donanımlarının yeterli olmasına rağmen, müzik bilgilerindeki eksikliklerden dolayı müzik çalışmalarında yeterli olamadıkları belirlenmiştir.

Şahin (2012)'in çalışmasında, okulöncesi öğretmenlerinin müzik eğitimine yönelik algıladıkları yeterlikler ve müzik eğitimi ortamında düşüncelerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada İstanbul'un Esenler İlçesinde, 24 ilköğretim okulu ve bağımsız anaokulunda görev yapan 75 anasınıfı öğretmeni ile yapılmış olan bu araştırmada verilerin toplanması amacıyla veri toplama aracı olarak anket kullanılmıştır. Elde edilen verilere göre Araştırmaya katılan okul öncesi öğretmenlerinin; konuya ve öğrencilerinin seviyesine uygun şarkı söyletebilme, jest ve mimiklerini doğru ve ekili şekilde kullanabilme, çocukların müzikal anlamdaki gelişimlerini gözlemleyebilme, etkinliklerde dinletilmesi gereken nitelikli müzikleri seçme ve şarkıları dramatize edebilme konularında kendilerini yeterli buldukları görülmüştür.

Akçelik'in (2013)çalışmasında, okulöncesi öğretmenlerinin lisans müzik eğitimi dersindeki kazanımlarının öğretmenlik mesleğinde uygulanabilme düzeyleri incelenmiştir. Araştırmanın sonuçlarına göre; okulöncesi öğretmenleri lisans öğrenimleri sırasında almış oldukları müzik eğitimi dersinde kazandıkları "doğal sesler" konusuna ilişkin kazanımları öğretmenlik mesleğinde "büyük ölçüde" uyguladıkları görülmektedir. Okulöncesi öğretmenleri, lisans öğrenimleri sırasında almış oldukları müzik eğitimi dersinde kazandıkları yapay sesler konusuna ilişkin kazanımları, öğretmenlik mesleğinde "kısmen" uygulamakta olduğu görülmektedir.

Okulöncesi öğretmenleri, lisans öğrenimleri sırasında almış oldukları müzik eğitimi dersinde kazandıkları müzik genel bilgileri konusuna ilişkin kazanımları öğretmenlik mesleğinde "kısmen" uygulamakta olduğu görülmektedir. Okulöncesi öğretmenleri, lisans öğrenimleri sırasında aldıkları müzik eğitimi dersinde kazandıkları müzik genel bilgileri konusu ile ilgili kazanımları öğretmenlik mesleğinde "Büyük ölçüde" uygulamakta oldukları görülmektedir.

Bolat (2017)'ın okul öncesi öğretmenlerinin uyguladıkları müzik etkinliklerine ilişkin görüşlerinin belirlenmesini amaçladığı çalışmasında okul öncesi öğretmenlerinin %13.4'ünün müzik eğitiminde kendilerini çok yeterli, %40.0'ının yeterli ve kısmen yeterli,

%3.3'ünün kendilerini yeterli görmediği görülmüştür. Müzik etkinliklerinin alanda uzmanlaşmış kişiler tarafından (%36.7) ve çeşitli müzik araç gereçleri eşliğinde (%24.4) verilmesi gerektiği gözlenmiştir. Öğretmenlerin müzik etkinliklerini uygularken çok davul ve marakas kullandıkları (n=14), müzik etkinlikleri kapsamında en çok şarkı dinleme ve söyleme çalışmaları (f=18) ile ritim çalışmalarına (f=16) yer verdikleri görülmektedir.

YÖK'ün 2007'de 2018'de belirtmiş olduğu okul öncesi öğretmenliği müzik dersi yeterliliklerine ilişkin yönergede yer alan yeterliliklerin, okul öncesi öğretmenliği bölümlerinde verilen müzik ve müzik öğretimi ders içerikleri ile örtüşmemesi ve üniversiteler arasındaki program içeriklerinin farklılık göstermesi bu araştırmada ulaşılan en önemli sonuçtur. Araştırma sonuçlarına yönelik öneriler aşağıda yer almaktadır.

5.2. Öneriler

Okul öncesi dönem, çocuğun kişiliğinin şekillenmeye başladığı, davranış ve alışkanlıklarını kazandığı kritik bir dönemdir. Çocuklar için hayati bir önem taşıyan bu gelişim döneminde, okul öncesi eğitim, MEB'in temel amaç ve ilkeleri doğrultusunda zengin uyarıcılarla çevrelenmiş nitelikli bir eğitim ortamının çocuklara verilmesi, sağlıklı ve bilinçli bireyler olarak yetişmesi açısından büyük önem taşır. Bu unsurların yanı sıra çocuğun gelişiminde ve kişilik özelliklerinin şekillenmesinde müzik eğitiminin yeri büyüktür.

Okul öncesi dönemde nitelikli bir müzik eğitimi alan çocuk toplu müzik etkinliklerinin içerisinde aldığı görevlerle arkadaşlarıyla eğlenceli vakit geçirerek hem de disiplin duygusu kazanır. Kendi kültür ve geleneklerinin müziklerini tanımaya başlayarak vatan ve millet duygularını benimser. İnsanlara ve çevresine daha duyarlı olur ve estetik duygusu gelişir. Müzik etkinliklerinde yer aldıkça yaratıcılığı, işitsel algısı ve kulak gelişimi artar. Bunların dışında müzik çocuğun bilişsel, duyuşsal ve psikomotor gelişim alanlarına önemli ölçüde katkı sağlamaktadır. Müziğin okul öncesi dönemi çocuklarına sağladığı bu yararlar düşünüldüğünde müzik etkinliklerini uygulayan okul öncesi öğretmenlerine büyük sorumluluk düşmektedir.

Okul öncesi dönemi müzik eğitimi bir süreç olarak ele alındığında bu sürecin temel noktası üniversite programların verilmekte olan müzik eğitimi dersleridir. Bu nedenle bütün bu eğitim sürecin doğru, faydalı ve verimli bir şekilde işlenmesi için öncelikle öğretmenlerin aldıkları müzik eğitiminden başlamak gerekir. Üniversitelerdeki müzik eğitiminde bazı

sorunların ve eksikliklerin bulunduğu anketin üniversite eğitiminde alınan müzik eğitimine ilişkin derslere yönelik soruların sonuçları araştırmanın örneklemini oluşturan okul öncesi öğretmenleri tarafından belirtilmiştir. Okul öncesi öğretmenleri üniversitede aldıkları müzik eğitimini yeterlik düzeyinin çok az olduğunu, dersleri veren akademisyenlerin de müzik alanında yetersiz olduklarını belirtmişlerdir.

Çocukların gelişim alanlarına ve kişilik gelişimine büyük etkileri olan müzik eğitimini uygulayan okul öncesi öğretmenlerinin müzikal açıdan çok iyi donanımlı olmaları gerekmektedir. Bu donanımda yalnızca okul öncesi müzik eğitimi alanında uzmanlaşmış akademisyenler aracılığıyla elde edilebilir. Bu nedenle, öncelikle okul öncesi müzik eğitimi derslerini veren akademisyenlerin bu konuda eğitim alarak uzmanlaşmaları gerekmektedir.

Okul öncesi öğretmenliği lisans programı müzik eğitimiyle ilgili, okul öncesi öğretmenliği lisans programında öğretim programındaki kazanımları gerçekleştirecek çok kısıtlı bilgilere yer verilmiştir. Bu bilgiler de genellikle ders içeriğinde hangi konuların öğretileceği ile ilgilidir. Yalnızca iki yarıyıl okutulan bu müzik derslerinin hem ders saati sayıları hem de içerikleri hakkındaki bilgiler kısıtlı ve yetersizdir. Müzik eğitimi derslerinin programı ayrıca ele alınmalı ve geliştirilmelidir. Müzik eğitiminin ders saati sayısı artırılmalı, teorik bilgiler verildikten sonra çocukların gelişim düzeyleriyle doğru orantılı olarak uygulamaya daha çok önem verilmelidir.

Okul öncesi öğretmenliği öğrencilerinin, mutlaka bir eşlik çalgısını iyi derecede öğrenmeleri sağlanmalıdır. Bu eşlik çalgısı blok flüt, melodika gibi üflemeli çalgıların dışında; org, gitar, piyano gibi çok sesliliğe uygun, çocuk şarkılarını söyletirken rahatlıkla eşlik edilebilecek bir çalgı olmalıdır. Ayrıca ezgi ve ritim çalışmalarını uygulayabilecekleri Orff çalgılarını bilmeli ve kullanabilmeleri gerekmektedir. Bunun için Orff çalgılarına yönelik verilecek olan eğitim seçmeli dersler kapsamında değil zorunlu dersler kapsamında verilmelidir.

Okul öncesi müzik eğitiminde müzik etkinliklerini ya müzik öğretmeni ya da müzik öğretmeni ve anaokulu öğretmeni birlikte uygulamalıdırlar. Okul öncesi öğretmenleri müzik alanında gerekli yeterliliğe sahip değildirler.

İlköğretime bağlı anasınıflarında müzik odası olmadığı gibi müzik köşesi oluşturmakta dahi güçlükler yaşanmaktadır. Anasınıflarında müzikle ilgili araç-gereç temininde ve müzik köşesi oluşturmada bazı sorunlarla karşılaşılmaktadır. Okul öncesi eğitim kurumları

tamamen bağımsız anaokullarına dönüştürülmeli, okul öncesi eğitim kurumları ilköğretimden ayrılarak anasınıfı uygulamasına son verilmelidir. Bu sayede birtakım maddi imkansızlıkların önüne geçilerek ayrı bir müzik sınıfı oluşturulmalıdır.

Okul öncesi öğretmenliği ve çocuk gelişimi bölümlerine öğrenci seçiminde sadece merkezi sınav ölçüt alınmaktadır. Öğrenci seçiminde müzikle ilgili bir yetenek sınavı yapılmamaktadır. Fakat bu bölümden mezun olan öğrenciler göreve başladıklarında çocuklara şarkı öğretmeleri, koro oluşturmaları, ritim çalışmaları eğitimi vermeleri beklenmektedir. Müzik etkinliklerini uygulamakta yetersiz olan okul öncesi öğretmenlerinin öğrettiği şarkılarda ve öğretim tekniklerinde bazı hatalar olabilmekte, çocuklar şarkıları bu sebeple yanlış olarak öğrenmektedirler. Buna benzer hataları önlemek amacıyla okul öncesi çocukların yaşlarına ve seviyelerine ve gelişim düzeylerine uygun şarkılar ve etkinlikler uygulamalı olarak gösteren videolar halinde Milli Eğitim Bakanlığı tarafından okul öncesi kurumlara kaynak olarak gönderilmelidir.

Okul öncesi öğretmenlerinin eksikliklerinin olduğu en büyük unsurlardan birisi de müzik alanında yeterli hizmet içi eğitim seminerlerinin olmamasıdır. Üniversitede aldıkları müzik eğitimiyle yetinmek zorunda kalan okul öncesi öğretmenleri kendilerini geliştirememektedirler. Üniversite dışında eğitim alıp kendilerini geliştirmek isteyen öğretmenler ise bazı eğitimlerin maddi anlamda bu isteklerine engel olduğu görülmektedir. Bu sebeple okul öncesi öğretmenlerine yönelik Müzik etkinliklerindeki yeterliğini artırmak amacıyla müzikli dramatizasyon, yaratıcı dans, ritim ve enstrüman eğitimi alanlarında ücretsiz olarak hizmetiçi eğitim verilmeli ve bu eğitimlere katılımın zorunlu olması gerekmektedir.

‘‘Yapılan bir araştırmada, anasınıfı öğretmenlerinin anasınıfında müzik öğretimine yönelik ihtiyaç duydukları seminer konuları (en yüksek orandan sırasıyla) müzikli drama (%68,2), yaratıcı dans/şarkılı oyun (%64,5), çalgı eğitimi (%55,5), çocuk sarkıları repertuarı (%52,7), animasyon (%40,9), ses eğitimi (%31,8), değişik materyallerden çalgı üretimi (%31,8), müzik öğretim yöntem ve teknikleri (%31,8) olarak belirttikleri görülmüştür’’ (Altaş, 2006).

KAYNAKLAR

Akçelik, M. (2013). *Okul öncesi öğretmenlerinin lisans müzik eğitimi dersindeki kazanımlarının öğretmenlik mesleğinde uygulanabilme düzeyleri.* Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.

Altaş, B. (2006). *Anasınıfı öğretmenlerinin müzik eğitimine yönelik algıladıkları yeterlilikler ve müzik eğitimi ortamına yönelik düşünceleri.* Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Aral, N., Kandır, A., & Yaşar, M. C. (2002). *Okul öncesi eğitim ve okul öncesi eğitim programı.* İstanbul: Ya-Pa.

Bolat, E. (2017). Okul öncesi öğretmenlerinin müzik etkinlikleri konusundaki görüşlerinin belirlenmesi. *İdil Sanat ve Dil Dergisi , 6* (35), 2073-2096.

Çilden, Ş. (2001). Müzik, çocuk gelişimi ve öğrenme. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi , 21* (1), 1-8.

Göğüş, G. (2008). İlköğretim I. kademe müzik eğitiminde öğretmenin etkinliği. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi , 21* (2), 369-382.

Gül, G., & Bozkaya, İ. (2014). Okul öncesi öğretmenliği lisans programının müzik eğitimi açısından değerlendirilmesi: Uludağ Üniversitesi örneği. *Kastamonu Eğitim Dergisi , 22* (3), 995-1008.

Gündoğdu, P., & Deniz, J. (2008). *Müzik öğretmenlerinin mesleki yeterliklerinin incelenmesi ve değerlendirilmesi.* 08 19, 2020 tarihinde http://dspace.marmara.edu.tr/bitstream/handle/11424/1195/1653-2978-1SM.pdf?sequence=1 adresinden alındı

Karasar, N. (2008). *Bilimsel araştırma yöntemi.* Ankara: Nobel.

Kılıç, İ. (2009). İlköğretim birinci kademe sınıf öğretmenlerinin müzik öğretiminde karşılaştıkları sorunlar. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi* (1), 123-137.

Küçüköncü, Y. (2000). Sınıf öğretmenliğinde müzik eğitimi. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi* (7), 8-12.

Meydan, S. (1984). *Türkiye'de okul öncesi eğitime bakış : Ya-Pa Okul Öncesi Eğitim Semineri.* İstanbul: Ya-Pa.

Mohan, H. (2008). *Okul öncesi dönemde belirli günler ve haftalara yönelik şarkı dağarcığı ile ilgili öğretmen görüşleri.* Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Oğul, H. (2009). *Okul öncesi öğretmen adaylarının temel ritim algılama ve şarkı söyleme becerilerinin incelenmesi.* Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.

Özal Göncü, İ. (2009). Okul öncesi eğitim kurumlarında çalışan anasınıfı öğretmenleri ile müzik öğretmenlerinin müzik çalışmalarına ilişkin tutum ve yeterliliklerinin karşılaştırılması. *8. Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Samsun.*

Özeke, S. (2007). Kodaly Yöntemi ve ilköğretim müzik derslerinde Kodaly Yöntemi uygulamaları. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi , 20* (1), 111-119.

Say, A. (2012). *Müzik sözlüğü.* Ankara: Müzik Ansiklopedisi.

Sığırtmaç, A. (2002). Okul öncesi dönemde müzik eğitimi. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi , 9* (9).

Sun, M., & Seyrek, H. (2002). *Okul öncesi eğitimde müzik.* İzmir: Müzik Eserleri.

Şahin, E. (2005). *Öğretmen adayları ve öğretmenler için uygulama kılavuzu.* Ankara: Anı.

Şahin, H. (2012). *Okul öncesi öğretmenlerinin müzik eğitimine yönelik algıladıkları yeterlilikler ve müzik eğitimi ortamına yönelik düşüncelerinin belirlenmesi.* Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Haliç Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Uçan, A. (2005). *Müzik eğitimi.* Ankara: Müzik Ansiklopedisi.

Yavuzer, H. (2003). *Çocuk psikolojisi.* İstanbul: Remzi.

EKLER

Ek -1. Anket Formu

MÜZİK ETKİNLİKLERİNE YÖNELİK ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNİN BELİRLENMESİ ANKETİ

Değerli Meslektaşım, Bu anket, lisans eğitiminiz esnasında almış olduğunuz müzik eğitimi doğrultusunda şu an uygulamakta olduğunuz müzik etkinliklerine yönelik görüşlerinizin belirlenmesi amaçlanmaktadır. Anket iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde kişisel bilgilere, ikinci bölümde müzik etkinliklerine yönelik görüşlerinizin belirlenmesine yönelik ifadelere yer verilmiştir. Lütfen her ifadeyi okuyup size en uygun dereceye " X '' işareti koyarak yanıt veriniz.

Bu çalışma bilimsel amaçlı olup vereceğiniz yanıtlar söz konusu araştırma dışında başka bir amaçla kullanılmayacak; hiçbir kişi ya da kuruma verilmeyecektir. Bu araştırma ile sağlıklı sonuçların elde edilmesi, sizin ankette yer alan soruları içtenlikle yanıtlamanıza bağlıdır. Bu açıdan lütfen açıklamaları ve her bir soruyu dikkatlice okuyunuz ve cevaplandırılmamış soru bırakmayınız.

Ayırdığınız zaman ve katkılarınız için şimdiden teşekkür ederim.

Saygılarımla.

ARAŞTIRMACI

Tuğçe Nur ASLAN

I. BÖLÜM: KİŞİSEL BİLGİLER

1- Görev yaptığınız kurum:

2. Cinsiyetiniz:

( )Kadın ( )Erkek

3. Öğretmenlikteki hizmet süreniz:

( )1-5 Yıl ( )6-10 Yıl ( )11-15 Yıl ( ) 16-20 Yıl ( ) 21 ve üzeri

4. Mezun olduğunuz üniversite:

5. Mezun olduğuz bölüm:

6. Eğitiminiz?

( ) Ön Lisans

( ) Lisans

( ) Yüksek Lisans

( ) Doktora

( ) Diğer (Lütfen Belirtiniz)……...

7. Üniversitede müzik dersi aldınız mı? (Aldıysanız kaç dönem ve ders adlarını belirtiniz)

( ) Evet ( ) Hayır

……..

8. Müzik etkinliklerini için ayrı bir müzik sınıfınız var mı?

( ) Evet ( ) Hayır

9. Müzik dersinde yararlandığınız araçları işaretleyiniz.

( ) Bilgisayar

( ) CD Çalar

( ) Televizyon

( ) Kaset Çalar

( ) Projeksiyon Cihazı/ Yansıtıcı

( ) DVD Oynatıcı

( ) Diğer…….....

10. Enstrüman çalabiliyor umusunuz? (Çalabiliyorsanız hangi enstrümanı ya da enstrümanları çaldığınızı belirtiniz)

( ) Evet ( ) Hayır

……

II.BÖLÜM:

	Tamamen (5)	Büyük Ölçüde (4)	Kısmen (3)	Çok az (2)	Hiç (1)
1. Okul öncesi dönemi müzik eğitimi çocuğun bilişsel gelişimi için önemlidir.					
2. Okul öncesi dönemi müzik eğitimi çocuğun psikomotor gelişimi için önemlidir.					
3. Okul öncesi dönemi müzik eğitimi çocuğun duyuşsal gelişimi için önemlidir.					
4. Okul öncesi dönemi müzik eğitimi çocuğun sosyal gelişimi için önemlidir.					
5. Okul Öncesi Dönemi müzik eğitimi çocuğun kavram gelişimi için önemlidir.					
6. Okul öncesi dönemi müzik eğitimi çocuğun dil gelişimi için önemlidir.					
7. 0-6 yaş çocuğunun müzikal gelişimi ve becerileri hakkında yeterli bilgiye sahibim.					
8. Okul Öncesi dönemde müzik eğitiminde genel müzik öğretim yöntemleri hakkında yeterli bilgiye sahibim.					
9. Okul Öncesi Dönemde müzik eğitiminde müzik öğretim yöntemleri hakkında yeterli bilgiye sahibim.					
10. Okul öncesi çocuklarına şarkı öğretme teknikleri hakkında yeterli bilgiye sahibim.					
11. Okul öncesi dönemi müzik eğitiminde çocuklara uygun şarkı seçimi kriterlerini biliyorum.					
12. Üniversitede okul öncesi çocuklarına uygun şarkı seçme kriterlerine yönelik bir eğitim aldım.					
13. Üniversitede nefes ve ses çalışmalarına ilişkin bir eğitim aldım.					

	Tamamen (5)	Büyük Ölçüde (4)	Kısmen (3)	Çok az (2)	Hiç (1)
14. Şarkıyı öğrencilere öğretmeden önce nefes egzersizleri, ses açma ve vücut rahatlatma çalışmaları uygularım.					
15. Şarkı seçiminde öğreteceğim şarkının çocukların ses sınırlarına uygun olmasına dikkat ederim.					
16. Öğreteceğim şarkıları seçerken çocukların gelişim alanlarına uygun olmasına dikkat ederim					
17. Öğreteceğim şarkıları seçerken şarkıların dramatize edilebilir olmasına dikkat ederim.					
18. Öğreteceğim şarkıları seçerken işlenen konuya uygun olmasına dikkat ederim.					
19. Şarkı öğretim yöntemlerine ilişkin yeterli bilgiye sahibim.					
20. Üniversitede şarkı öğretim yöntemlerine ilişkin bir eğitim aldım.					
21. Ezgi ve ritim çalışmalarına ilişkin yeterli bilgiye sahibim.					
22. Üniversitede ezgi ve ritim çalışmalarına ilişkin bir eğitim aldım.					
23. Üniversitede Orff çalgılarını tanıma ve bu çalgıların kullanımına ilişkin bir ders aldım.					
24. Orff çalgılarını tanıma ve bu çalgıların kullanımı konusunda kendimi yeterli görüyorum.					
25. Marakas, kastanyet ve agogo gibi ritim çalgılarını bilme ve kullanabilme konusunda kendimi yeterli görüyorum.					
26. Ezgili vurmalı çalgılardan glockenspiel, metalofon, ksilofon gibi çalgıları bilme ve kullanabilme konusunda kendimi yeterli görüyorum.					

	Tamamen (5)	Büyük Ölçüde (4)	Kısmen (3)	Çok az (2)	Hiç (1)
27. Ritim çalışmalarında beden perküsyonu kullanırım.					
28. Çocukların şarkılara ritim çalgılarıyla eşlik etmelerini sağlarım.					
29. Okul öncesi yaş grubu çocuklarına uygun yeterli çocuk şarkıları repertuarım var.					
30. Çocuk şarkıları repertuarı oluştururken öğretim programındaki amaç ve kazanımları dikkate alırım.					
31. Müzik etkinliklerinde ülkemiz ve dünyadaki çeşitli çalgıları tanıtırım.					
32. Müzik etkinliklerinde ülkemiz ve dünya müziklerinden farklı eserler dinletirim.					
33. Yerel çocuk müziklerine tanıma ve kullanabilme konusunda kendimi yeterli görüyorum.					
34. Evrensel çocuk müziklerini tanıma ve kullanabilme konusunda kendimi yeterli görüyorum.					
35. Üniversitede aldığım müzik eğitimini teorik açıdan yeterli buluyorum.					
36. Üniversitede aldığım müzik eğitimini uygulama açısından yeterli buluyorum.					
37. Müzik alanında açılan hizmet içi eğitim programlarına katılırım.					
38. Müzik eğitimini müzik öğretmeni uygulamalıdır.					
39. Başka(Varsa Belirtiniz):					

Ek-2. Okul Öncesi Öğretmenliği Lisans Programı

OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLİĞİ LİSANS PROGRAMI

I. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Okul Öncesi Eğitime Giriş	3	0	3
A	İnsan Anatomisi ve Fizyolojisi	3	0	3
A	Psikoloji	2	0	2
GK	Türkçe I: Yazılı Anlatım	2	0	2
GK	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I	2	0	2
GK	Bilgisayar I	2	2	3
GK	Yabancı Dil I	3	0	3
MB	Eğitim Bilimine Giriş	3	0	3
TOPLAM		20	2	21

II. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Anne-Çocuk Sağlığı ve Hijyeni	3	0	3
GK	Türkçe II: Sözlü Anlatım	2	0	2
GK	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi II	2	0	2
GK	Bilgisayar II	2	2	3
GK	Yabancı Dil II	3	0	3
GK	Eğitim Felsefesi*	2	0	2
MB	Eğitim Psikolojisi	3	0	3
TOPLAM		17	2	18

III. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Anne-Çocuk Beslenmesi	2	0	2
A	Erken Çocukluk Döneminde Gelişim I	3	0	3
A	Yaratıcılık ve Geliştirilmesi	2	2	3
A	Çocukta Oyun Gelişimi	2	0	2
A	Seçmeli I	3	0	3
GK	Eğitim Sosyolojisi*	2	0	2
MB	Öğretim İlke ve Yöntemleri	3	0	3
TOPLAM		17	2	18

IV. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Erken Çocukluk Döneminde Gelişim II	3	0	3
A	Çocuk Edebiyatı	2	0	2
A	Matematik Eğitimi	3	0	3
A	Çocuk Ruh Sağlığı	3	0	3
A	Drama	2	2	3
GK	Türk Eğitim Tarihi*	2	0	2
MB	Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı	2	2	3
TOPLAM		17	4	19

V. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Beden Eğitimi ve Oyun Öğretimi	2	2	3
A	Müzik Eğitimi I	1	2	2
A	Fen Eğitimi	2	2	3
A	Görsel Sanatlar Eğitimi	2	2	3
GK	İstatistik*	2	0	2
MB	Sınıf Yönetimi	2	0	2
MB	Özel Öğretim Yöntemleri I	2	2	3
MB	Okul Deneyimi	1	4	3
TOPLAM		14	14	21

VI. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Özel Öğretim Yöntemleri II	2	2	3
A	Müzik Eğitimi II	2	2	3
A	Materyal Geliştirme	2	2	3
GK	Etkili İletişim	3	0	3
GK	Bilimsel Araştırma Yöntemleri	2	0	2
GK	Toplum Hizmet Uygulamaları	1	2	2
MB	Özel Eğitim*	2	0	2
MB	Ölçme ve Değerlendirme	3	0	3
TOPLAM		17	8	21

VII. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Anne-Baba Eğitimi	2	0	2
A	Araştırma Projesi I	1	2	2
A	Seçmeli II	2	0	2
GK	Seçmeli	3	0	3
MB	Rehberlik	3	0	3
MB	Öğretmenlik Uygulaması I	2	6	5
TOPLAM		13	8	17

VIII. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Bütünleştirme Hazırlık ve Bütünleştirme Programları	2	0	2
A	Araştırma Projesi II	1	2	2
A	Seçmeli III	3	0	3
A	Seçmeli IV	2	0	2
MB	Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi	2	0	2
MB	Öğretmenlik Uygulaması II	2	6	5
TOPLAM		12	8	16

GENEL TOPLAM	Teorik	Uygulama	Kredi	Saat
	127	48	151	175

A: Alan ve alan eğitimi dersleri, MB: Öğretmenlik meslek bilgisi dersleri, GK: Genel kültür dersleri

GAZİLİ OLMAK AYRICALIKTIR...